

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

„Nismo centralisti!“

Bivši železni kancler in ustanovitelj zedinjene Nemčije Bismarck je izrazil o centralizaciji to-le sodbo (leta 1869): »Centralizacija je večalimanj nasilen čin; zapušča mesta, ki krvavijo, in kako dolgo bodo krvavela, nihče ne ve. Ako hočemo zadovoljiti ljudstvo, se v germanskih državah ne sme vprašati: kaj bi moglo biti skupno, kako daleč smejo velika usta države vgrizniti v jabolko? Vprašanje, ki se mora postaviti, je to-le: kaj mora absolutno biti skupno? To pa, kar absolutno ne mora biti skupno, naj se prepušča posebnemu in posamezniškemu razvoju. Tako se služi svobodi, tako se dela za blaginjo.« Bismarck je bil državnik velike razboritosti, čigar sodba je bila zasnovana na mnogovrstnem izkustvu. Njegova obsodba centralizma je potekla iz njegovega organskega pojmovanja družbe in države, ki mu je tuja vsaka nepotrebna centralizacija kot nekako neprirodno nasilstvo. Pri organizaciji države in njene oblasti se ne sme vprašati: kako daleč in globoko more vgrizniti država v jabolko, kaj vse more potegniti v svoje področje in območje? Vprašati se moramo: kaj absolutno mora biti skupno in torej centralizirano?

Naš list je bil kot zagovornik krščanskih načel vedno tudi branilec ideje demokracije (ljud. vlade) in takšne ureditve države, ki zajamčuje ljudstvu svobodo in naravne pravice. Od te ideje se nismo nikdar oddaljili. Posebej za jugoslovansko državo smo vedno smatrali pretirano centralizacijo kot neprikladno radi velikih razlik, ki obstojajo med posameznimi deli naše države in ki se ne dajo takoj odpraviti z nasilnim izenačenjem pod plaščem nekakega celotnega jugoslovanstva. Prenapeta centralizacija ovira pravilen in enakomeren obtok življenjskih in osebnih gospodarskih sil po vsem državnem organizmu. Zapušča mesta, ki krvavijo...

To so uvideli — z zadovoljstvom to ugotavljamo — tudi merodajni činitelji in voditelji med brati Srbi. Ljuba Davidovič, voditelj bivše demokratske stranke, nekdanji velik pobornik centralistične in unitaristične (edinstvene) ideje, je sedaj izjavil, da je centralistična ureditev države nepravilna, ker se je v dejanstvu izkazala ne kot zedinjevalna, marveč kot razedinjevalna. Zanimivo je zlasti stališče nekdanje največje srbske stranke, to je bivše radikalne stranke. Dr. Laza Markovič, eden

izmed glavnih idejnih voditeljev te stranke, poudarja na zborih in sestankih zaupnikov nekdanje radikalne stranke to-le misel, kar se tiče ureditve države: »Prej smo radikalni zagovarjali centralistični sistem državne uprave, danes pa nismo centralisti (naslov našemu članku je posnet iz te Markovičeve izjave). Mi hočemo prenesti najvažnejši del državne uprave na občine, srece in pokrajine. Ta prenos si zamišljamo kot stvarno in resno reformo (preosnovo), kakršne doslej še ni bilo v naši državi.«

Naš list je v zvezi z drugimi listi, ki so se borili za ideje nekdanje Slovenske ljudske stranke, vedno poudarjal kvar-

nost pretirane centralizacije ter se boril za demokratično načelo resnične in učinkovite ljudske samouprave. Naši domači nasprotniki iz bivše demokratske in kmetijske stranke so nas v naši borbi zahrbtno napadali ter nas natolcevali in denuncirali (ovajali) kot separatiste (državne razkolnike) in protidržavne elemente. Tem ljudem, o katerih je težko reči, ali je večja njihova nespamet ali pa njihova zloba, je razvoj prilik v naši državi zaprl usta. Ljudstvo bo pri prihodnjih svobodnih volitvah imelo možnost in priliko, da jih primerno kaznuje za vse gorje, ki so ga nakopali našemu narodu. Za danes pa ugotavljamo veliko zadoščenje, ki nam ga je dal razvoj političnega življenja v naši državi, in to je prodirajoča zmagovitost naših načel.

V NAŠI DRŽAVI.

SVEČANI PODPIS KONKORDATA (POGODBE) MED VATIKANOM IN NAŠO DRŽAVO.

Dne 25. julija ob 11.30 je bil podpisan v Rimu od papeževega tajnika kardinala Paccellija in našega pravosodnega ministra dr. Auerja med sv. Stolico in našo državo dolgo pričakovani konkordat ali pogodba, ki ureja razmere med katoliško Cerkvijo v naši državi in Vatikanom.

Slovesnost podpisa.

Naš pravosodni minister dr. Auer in jugoslovanski poslanik pri Vatikanu Jevrem Simič sta bila v Vatikanu zgoraj omenjenega dne slovesno sprejeta. Ob prihodu v Vatikan je bil dr. Auer od papeževe garde spremljan v sprevedu v sobane papeževega tajnika kardinala Paccellija. Po izmenjavi pozdravnih besed je kardinal v imenu sv. Očeta podelil ministru papežev red sv. Gregorija Velikega in nato je bil izvršen svečani podpis, katerega je fotografiralo kakih deset fotografov.

Po podpisu pogodbe se je razgovarjal papežev tajnik z vsemi prisotnimi, nakar so odvedli ministra v avdijenco k

sv. Očetu

v prestolno dvorano. Razgovor med papežem ter ministrom je trajal 20 minut, nakar je sprejel sv. Oče še ministrovo ženo, hčerko ter ostalo spremstvo. Vsi navzoči so pokleknil, papež je pristopil

k vsakemu posamezniku in mu dal svoj križ v poljub.

Slovesni blagoslov je podelil sv. Oče v francoskem jeziku z besedami:

»Blagoslavljam vso vašo državo, Nj. Vel. kralja Petra II., kneza-namestnika in namestništvo, vašo vlado in ves vaš narod. Blagoslavljam takisto vas, ki ste tu, vaše svoje doma in vse vaše dobre želje. Amen.«

Po papeževi avdijenci so pokazali ministru in spremstvu Vatikan in v hrvaškem zavodu sv. Jeronima je bil ministru na čast prirejen slavnostni obed.

Nekaj iz vsebine pogodbe.

Besedilo konkordata bo objavljeno, ko bodo opravljene še nekatere običajne zunanosti in bo postala pogodba za oba podpisnika pravomočna.

Konkordat ureja predvsem meje škofij, da bodo v skladu z mejami Jugoslavije, kakor so ji priznane po mirovni pogodbi. Obnovljena je ninska škofija in novoustanovljena škofija bačka in banatska. Ljubljanskemu in splitskemu škofu se vrne čin metropolita. Katoliški cerkvi v naši državi se prizna gospodarska avtonomija, kakor so je že deležne druge veroizpovedi. Cerkveno imetje se ne more razlastiti pred poprejšnjim dogovorom z Vatikanom. V javnih šolah sta zajamčena pouk in verska vzgoja katoliških učencev. Katoliška akcija je izven strank in podrejena škofom.

Dvanajstine in pooblastilni zakon je sprejel tudi senat 27. julija. Na zadnji senatni seji je govoril g. ministrski predsednik dr. Stojadinovič, ki je naglasil, da je poklicana njegova vlada, da zbrise režim (Jevtičev), ki je proglašil en milijon opozicijskih glasov za go-

jence Janka Puste, da odstrani režim, kateremu je uspelo v par dneh, da se je skregal z vsemi priznanimi verami v naši državi. Glede povratka Habsburžanov na avstrijski prestol je izjavil g. dr. Stojadinovič kot naš zunanji minister, da je naša država odločno proti vzpostavitvi Habsburžanov in da ne smatra tega vprašanja samo za zadevo avstrijske republike.

Vojni minister general Peter Živkovič je nadzoroval minuli teden vojaške postojanke v Celju, Mariboru in v Ptuj. G. minister se je vrnil zadovoljen z ogledom nazaj v Rogaško Slatino, kjer se mudi na zdravljenju.

Letošnja konferenca Male zveze bo dne 29. avgusta na Bledu.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Romunska vlada v krizi. Radi nesporeduma z ozirom na finančni program sta odstopila kmetijski in trgovinski minister ter guverner ali vodja Narodne banke.

Nizozemska vlada je podala ostavko, ker ni dobila pooblastil za dvig državnega gospodarstva in za kritje primanjkljaja v proračunu.

Japonska pripravlja narod na bodočo vojno z Rusijo. Vojni minister Hajaši je spisal knjižico, ki v stotisočih izvodih preplavlja deželo. Knjižica ima tri dele. V prvem navaja besede Lenine, da se sovjetizacija sveta mora začeti od Daljnega vzhoda. Zato je Rusija sklenila dogovor s Francijo, da se la-

hko pripravlja za vojno na Daljnem vzhodu. Prodaja kitajske vzhodne železnice ni zboljšala strateškega položaja Japonske. V drugem delu našteva, da ima Rusija na Daljnem vzhodu 230.000 mož, 800 aeroplanov, med njimi 100 velikih bombonoscev, in 700 tankov. V tretjem delu govori, da je napačno trditi, da so se zboljšali rusko-japonski odnosi. V vodah Daljnega vzhoda mora brezpogojno vladati Japonska, ker je činitelj miru in reda. Ako države ne priznajo tega poslanstva Japonske — tako se čita v knjižici — jim moramo povedati, da se protivijo poveljem — neba. Tako piše Hajaši. Japonci bi radi, da bi jim Rusi tako odstopali dežele kakor Kitajci. Ker pa tega ne storijo in so japonska mesta v nevarnosti pred ruskimi bombonosci, se sklicujejo na povelje — neba. A to ni povelje neba, to je le njihov imperIALIZEM.

Kmetje se upirajo v Mehiki. V mehikiški zvezni državi Tamaulikas je obkloplilo 20.000 oboroženih kmetov glavno mesto in zahtevalo ostavko državnega guvernerja.

Streli v senatu v Argentini. Bivši policijski komisar Valdez, ki je bil pred kratkim odpuščen iz državne službe, je oddal z galerije ob priliki razprave v senatu v argentinski prestolici v Buenos Airesu tri strele. En senator je bil ubit, en minister ter poslanec pa ranjena. Atentatorja so prijeli ter odvedli na policijo.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Evharistični kongres za Medjimurje se bo vršil v Čakovcu od 23. do 25. avgusta.

O slovenskih misijonarjih in misijonarkah. Za misijonskega brata za južno Afriko se je odločil, kakor poročajo »Katoliški misijoni«, Jože Bozja iz župnije Šmarje pri Ljubljani. Študira v Nemčiji. Na praznik Gospodovega Vnebohoda (30. maja) 1935 je bil preobleden in z njim pet drugih. G. generalni superior Jože Musar, ki je tudi Slovenec, namerava ustanoviti v Sloveniji samostan za misijonske poklice za južno Afriko. Misijonarja Alojz Rupar in Franc Jereb sta se priučila na Kitajskem v teku sedmih mesecev toliko kitajščine, da sta ob koncu junija že začela s pravim misijonskim delom. Sestra Ksaverija Lesjak je nekaj let misijonarila v južni Afriki ter z velikim uspehom vzgajala male zamorčke. Zdaj je premeščena v Harbin v Mandžuriji. Znano sestro Ksaverijo Pirc, ki deluje v Bangkoku (glavnem mestu Siama, južno od Kitajske), je zadela nezgoda, da jo je ogrizel črna pes Filipkin. Ko je obolel, mu je hotela dati olja v zdra-

vilo; pri tej priliki jo je ugriznil v lakt s tako silo, da so se njegovi zobi kar zarili v lakt. Šla je takoj v Pasteurjevo bolnišnico, kjer so ji rane izprali. Ko so psa, ki so ga našli drugo jutro mrtvega, preiskali, so ugotovili steklino. Sestra Ksaverija Pirc in z njo še pet ljudi so dobivale injekcije seruma ter popolnoma ozdravele. Zdravnik — voditelj bolnišnice, čigar hčerka obiskuje misijonsko šolo, jo je obvestil, da v bolnišnici zdravijo letno okrog 1200 primerov kačjih pikov in okrog 2000 pasjih ugrizov. Sestra Ksaverija tudi poroča, da je dobil Siam novega kralja v osebi desetletnega Ananda, mesto kojega bo vladal regentski svet. Mladi kralj je najprej obiskoval misijonsko šolo, potem pa se je njegova mati preselila v Švico. Sedaj se je vrnil v Siam.

Minister previden v vladini palači. V elizejski palači v Parizu, kjer je predsedstvo vlade in kjer se zbirajo ministri na vladine seje, se je zgodilo. Pred začetkom ministrske seje je zadela kap prosvetnega ministra Marcombese. Ko prisotni vidijo, da je primer težaven in ministrov življenje v nevarnosti, pošljejo v bližnjo cerkev sv. Magdalene ter pokličejo duhovnika, da umirajočemu ministru podeli sv. zakramente. Takoj pride duhovnik Nazais. Minister Herriot, znani svobodomiselní vodja fran-

coskih radikalnih socialistov, ga osebno sprejme ter popelje k umirajočemu. Obredom deljenja zakramentov za umirajoče prisostvuje globoko pretresen sam Herriot. O tem dogodku liberalni in socialistični francoski tisk ne poroča, ker mu to ne gre v svobodomiselní račun.

Papeštvo in protestantje. Protestantški ameriški pisatelj Jurij Seldes je nedavno izdal knjigo, v kateri papeštvo tako-le ocenjuje: »Papeštvo je edini organizem v zgodovini, ki je bil čestokrat preganjan in stiskan, pa se vedno preprojuje. Papeštvo je vedno pokazovalo svojo veliko življenjsko silo, kakršne zgodovina ne more najti v drugih organizacijah. Ključni sv. Petra so odprli svetu pot v boljšo bodočnost.« Tako protestantje dopovedujejo katoličanom, kaj imamo v rimskem papeštvu, ki kljubuje času in svetu ter rešuje svet, ker je v resnici božja ustanova.

Osebne vesti.

35 let že župnikuje pri Sv. Križu na Murskem polju zaslužni g. konzistorijalni svetnik, dekan in župnik Jožef Weixl. Jubilant se je rodil v Zrkovcah pri Mariboru leta 1867. V mašnika je bil posvečen leta 1892. Na občo zadovoljnost ter priljubljenost vseh že župnikuje pri Sv. Križu od leta 1900, kjer je bil tudi pred nastopom župnije kaplan. Na dušebrižnem, gospodarskem in prosvetnem polju tolikanj požrtvalno delavnemu gospodu naše čestitke z željo, naj ga ohrani Vsemogočni Sv. Križu, ljutomerski dekaniji in celi škofiji zdravega!

Nesreče.

Padel v tovarniški dimnik in se ubil. Velika predilniška tvornica Hutter v Melju pri Mariboru je posedala najvišji dimnik v državi. Dimnik se je nagnil in je bila nevarnost, da se podre. Tvrdba Obnova v Ljubljani je prevzela nalogo, da opasni dimnik odstrani. Pri delu podiranja je bil zaposlen 44 letni Ivan Gleinzer iz Maribora in po poklicu ključavničar. Zjutraj se je podal po železnih klinih na vrh dimnika in začel odstranjevati opeko. Nenadoma je strmoglavil 30 m v globočino in se je smrtnonevarno poškodoval že med padcem, ker se je odbijal od enega do drugega klina. Koj po prepeljavi v bolnišnico je izdihnil.

Huda nesreča elektrotehnik. Elektrotehnik Jožef Kavšek je preizkušal v Mariboru v Plinarniški ulici s posebnim merilnim aparatom vžigalne sveče mestnih avtobusov. Radi velike napečnosti električnega toka je aparat eksplodiral, steklo se je razletelo in drobce je dobil Kavšek v oči. Žrtvi eksplozije je eno oko takoj izteklo, drugo pa je tudi v nevarnosti. Hudo ranjenega so prepeljali takoj v bolnišnico, kjer so ga operirali, da ga rešijo popolne slepote. Kavšek ima ženo in otroka.

Razjarjeni bik ga je smrtno razmessa-

ril. V Polički vasi v Št. Ilju v Slov. goricah je spustil mladega a bolj divjega bika posestnik Ivan Golob. Žival je zdivjala, se obrnila proti Golobu, ga nataknila na roge in ga potisnila ob zid. Ubogi žrtvi je bik stisnil prsni koš in mu še razparal trebuh, tako, da je bil pri prči mrtev na rogovih podivjane živali.

Viničarija je pogorela v Hrastovcu pri Sv. Lenartu trgovcu Francu Kavčiču.

Nevarno je bila povežena od motornega kolesa pri Mariborskem otoku štiriletna Tatjana, hčerkica mariborskega lekarnarja Mavra. Otroka so prepeljali v bolnišnico.

Dve hudi prometni nesreči. Franc Arčan, 49 letni vlakovodja iz Maribora, je padel 27. julija na ovinku 300 m pred postajo Ptuj iz vlaka in obležal na tračnicah z razbito lobanjo mrtev. Vlakovodja je pripravljaval v svojem službenem vozu pri odprtih durih pakete za oddajo in na omenjenem ovinku je padel radi sunka iz vagona in se ubil. —

Dne 27. julija ob petih popoldne se je peljal na kolesu po Ormoški cesti v Ptuj domov v Budino trgovca Franc Krajnc. Hotel je prehiteti s senom naložen voz, takrat pa je privozil iz nasprotni strani drug dvovprežen voz. Kolesar se je zaletel z vso silo v oje nasprotnega voza in je dobil tako hude poškodbe, da dvomijo nad njegovim okrevanjem kljub takojšnji zdravniški pomoči v ptujski bolnišnici.

Nesreča pri streljanju. Zadnje nedeljo se je vršilo na Teharjih pri Celju Anino prošenje in so ob tej priliki streljali. En možnar je prehitro eksplodiral in naboj je buknil 27 letnemu Avguštinu Kožuhu v obraz. Dobil je tako opasne poškodbe na očeh, da so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Skale nevarno poškodovale 77 letnega prevžitkarja. Na Veliki planina v Kamniških planinah je pasel živino 77 letni prevžitkar Lovrenc Kemperle iz Stranj. Z vrhov nenadoma sproženo skalovje je pastirju zlomilo levo nogo in ga tudi sicer tako poškodovalo, da so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Po nesreči zadel mesto mačke — žensko. Pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani je streljal iz flobertovke na mačke, ki so mu kradle golobe, Ivan Rant. Ena 6 mm krogla je zadela mesto mačke 23 letno Ivano Hribar, ki je delala na vrtu. Po nesreči je bila Hribarjeva zadeta v trebuh in je njeno stanje kljub takojšnji zdravniški pomoči resno.

V zadnjem trenutku so si rešili golo življenje skozi okno. V bližini Černivca na Kališah pri Kamniku je izbruhnil v noči radi iskre nad ognjiščem ogenj v leseni koči Matevža Galina. Ob izbruhu požara so spali v hiši Galinova žena, otrok ter stari oče, gospodar je bil z doma. Speči so se prebudili, ko je bila lesena stavba vsa v plamenih in je bil izhod mogoč edinole skozi okno. Rešitev je uspela vsem trem v zadnjem trenutku. S hišo vred je pogorelo vse, kar je bilo v njej in uboga družina je ostala brez strehe in življenjskih potrebščin.

Osem poslopij je vpepelil ogenj v De-

šeči vasi pri Žužembergu v Beli krajini. Škoda znaša 80.000 Din.

Komaj ušel smrti. 65 letni posestnik Jožef Smerajec, po domače Zaletel s Črnuč pri Ljubljani, je vozil za svojega soseda nekaj stavbenega pohištva. Pri Ljubljani je moral z vozom čez železniško progo, po kateri vozi gorenjski vlak in prehod ni zavarovan z zatvornicami. Voznik je naglušen, povrh je dremal na vozu in ga je vzdramil šele pisk lokomotive. Starec je kriknil na konja, se spustil z voza in prijel žival za uzdo. Konj je že bil preko tračnic in lokomotiva je naskočila s sunkom samo voz. Trčenje je konja prestrašilo, da se je odtrgal od voza in potegnil za seboj Smerajca, ki si je bil ovil vajeti krog roke. Voznik je dobil precejšnje poškodbe radi padca po kamenju in si je pretresel možgane.

Razne novice.

Vzajemnost, društvo duhovnikov Lavantiške škofije, razglša svojim članom, da se vrši društveni redni letni občni zbor v ponedeljek, 19. avgusta ob pol desetih v auli bogoslovnega učilišča. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora Vzajemnosti. 3. Poročilo zavarovalnega odseka Vzajemnosti. 4. Poročilo nadzorstva zavarovalnega odseka Vzajemnosti. 6. Volitev novega odbora Vzajemnosti. 7. Volitev nadzorstva Vzajemnosti. 8. Volitev delegatov Vzajemnosti. 9. Volitev nadzorstva zavarovalnega odseka Vzajemnosti. 10. Slučajnosti. Zanimanje za lastno stanovsko organizacijo naj jamči ob enem za številno udeležbo.

Slovenska dijaška zveza, matica vsega slovenskega katoliškega dijaštva, prireja letos od 11. do 14. avgusta na gori Oljki svoj počitniški tabor. Po triletnem premoru se bomo letos zopet zbrali dijaki iz vseh, tudi najoddaljenejših krajev naše lepe Slovenije in bomo obnovili v svojih srcih toplo prijateljstvo, ki nas bo povežalo v eno močno in nepremagljivo skupnost.

Umrl v samotni celici kaznilnice. V mariborski kaznilnici so našli mrtvega na postelji v samotni celici Jakoba Lampreta, ki je bil obsojen v Ljubljani radi vlomov in tatvin.

Običajni tabor hmeljarjev se bo vršil v nedeljo, 4. avgusta ob 8.30 v Roblekovi dvorani v Žalcu po sledečem redu: 1. Poročilo o občnem stanju hmeljskih nasadov. 2. Določitev mezde hmeljskim obiravcem. 3. Navodila glede obiranja. 4. Slučajnosti.

Romanje k Mariji Bistrici. Iz Celja bo vozil vlak 24. avgusta ob 8, ob 9.30 sv. maša pri sv. Roku v Šmarji; ob 15 bo v Marija Bistrici. Drugi dan, 25. avgusta iz Marija Bistrice v Rajhenburg; tam pozno opravilo. Ob 15.30 bomo v Celju. — Iz Ptuja bo vozil vlak 26. av-

gusta, se ustavi na vseh postajah do Središča, ob 12 pridemo k M. Bistrici. Drugi dan se ustavimo v Rogaški Slatini od 10 do 13 in v Smarju od 13.30 do 15; ob 17 smo spet v Ptuj, oziroma ob 18 v Središču.

Pojasnilo. V zadnji številki smo prinesli vest, da so orožniki zaprli Hermana Kališnika iz Zg. Hoč, ki bi naj bil strah prebivalstva v Radvanju. Resnica pa je ta, da je nekdo ukraedel Kališniku vojno izpravo (vojaško knjižico) in to so našli orožniki po nekem vlom in seve po nedolžnem zaprli za 24 ur Kališnika. Pravega vlomilca in tatu, ki je napravil za toliko škode po bližnji in daljni okolici Maribora, še vedno nimajo.

Vozne olajšave in legitimacije za IV. Mariborski teden. Kakor smo že poročali, je generalno ravnateljstvo Iržavnih železnic dovolilo za poset »Mariborskega tedna« polovične vožnje, in sicer od 1. do 13. avgusta za dopotovanje in od 3. do 15. avgusta za povratek. Posetniki Mariborskega tedna, ki se hočejo poslužiti te ugodnosti, morajo kupiti na odhodni postaji, oziroma pri Putniku poleg direktne vozne karte do Maribora tudi rumeno železniško legitimacijo K-13 po Din 5. Vozne karte v Mariboru ne smejo oddati, kajti na podlagi iste in rumene legitimacije, na kateri urad Mariborskega tedna potrdi obisk, imajo brezplačen povratek. Legitimacije za vstop na Mariborski teden kupijo v Mariboru. — **Vstopnice in legitimacije za zunanje posetnike** je določila uprava MT kot sledi: Obiskovalec, ki plačajo za vozno karto do Din 15, se žigosa železniška legitimacija na podlagi običajne dnevne vstopnice za Din 5. Ako je plačal za vozno karto od 15 do 25 Din, mora kupiti legitimacijo za 10 Din, ki je veljavna za dva dnevna in dva večerna obiska. Pri vojni karti od 25 do 60 Din, si mora nabaviti legitimacijo za 15 Din in velja le-ta za tri dnevne in tri večerne obiske. V primeru pa, da ga stane vozna karta 60 ali več Din, si kupi legitimacijo za 25 Din, ki mu omogoča šestkratni dnevni in šestkratni večerni obisk. Legitimacija se glasi na ime in je neprenosna. Vsak zunanji obiskovalec, ki želi ostati več dni v Mariboru in večkrat posetiti Mariborski teden, lahko v primeru, da je za vozno karto plačal 15 do 25 Din, oziroma do 60 Din, kupi dražjo legitimacijo, ki mu omogoča željen število obiskov. Zunanje obiskovalce opozarjamo na stanovanski urad Mariborskega tedna, ki posluje ves čas trajanja MT dan in noč pri vseh vlakih na novem pragu glavnega kolodvora. — **Vstopnice in legitimacije za Mariborčane in vse one, ki se ne poslužujejo polovične vožnje.** Enkratna dnevna vstopnica stane 5 Din, enkratna večerna pa 3 Din, za otroke, dijake e šolsko legitimacijo in vojake do narednika pa dnevna ali večerna 2 Din. Stalne legitimacije, ki veljajo za deset dnevni in deset večernih obiskov, stanejo 25 Din.

Eksplodizija v italijanski tvornici za strelivo. V municijski tovarni v Taino

ZA VARČNO GOSPODINJO

le **Zlatorog**
terpentinovo milo!

pri Milanu v Zgornji Italiji se je pripetila strašna eksplozija. Ubitih je 32 delavcev, med temi 25 žensk, 20 je hudo ranjenih. Tovarna v Taino je izdelovala letalske bombe in je imela z ozirom na abesinski spor velika naročila. Vzrok nesreče še ni obelodanjen. Skladišče bomb je ostalo nepoškodovano.

Dr. Sergije Kapralov, zdravnik, Velka Matija Snežna, ne ordinira do 21. avgusta. 742

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

V nedeljo, dne 4. avgusta se zbero vsi igralci in ljubitelji prave ljudsko-igralске umetnosti na veliki prireditvi »Miklove Zale« pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah. Poživili bomo narodno in versko zavest ob zgledu slovenskih pradedov, ki so krvaveli v bojih za vero in demovino.

bžalovanja vredni slučaji.

Trebuh mu je prerezal. V Mariboru je pričakal v Vetrinjski ulici pred neko gostilno mesarski pomočnik Ladislav Kristl 27 letnega električarja Rudolfa Horvatiča in mu je prepral z mesarskim nožem trebuch.

Redek primer samoumora. Anton Jamnik iz Limbuša pri Mariboru se je podal v Št. Ilj v Slovenskih goricah. Tamkaj si je najel v krčmi sobo. Zadelal je dimnik, v peči je užgal žveplo in drugo jutro so ga našli mrtvega radi vdihavanja strupenih žvepljenih plinov.

Mlad požigalec, ki bo moral v poboljševalnico. Požarna nesreča, ki se je

zgodila v Smolincih pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah, ko je zgorela hiša posestnika Matije Paluca, je razkrila da je zažgal komaj 12 letni Avguštin Fras, viničarski sin iz Zagorcev v občini Juršinci. Pri Palucovih je bila doma samo 12 letna Julijana Sirk, vsi drugi so bili zaposleni zunaj na polju. V hišo se je pritepel od nekod Fras in je napodil deklico s palico iz hiše, vzel vžigalice in zanetil ogenj. Po izbruhu požara se je skrnil v bližnji vinograd, odkoder je opazoval uničevalno delo ognja. Mladostni požigalec je pobegnil že pred enim letom od doma. Klatil se je po Slovenskih goricah in se preživljal z beračenjem. Živel je kakor ptiček brez gnezda. Frasa bo morala oblast oddati v poboljševalnico, sicer bo vzrasel iz nepridiprava največji zločinec!

Vlom s precejšnjim plenom. V Ljubljani je bilo vlomljeno v vilo uradnika

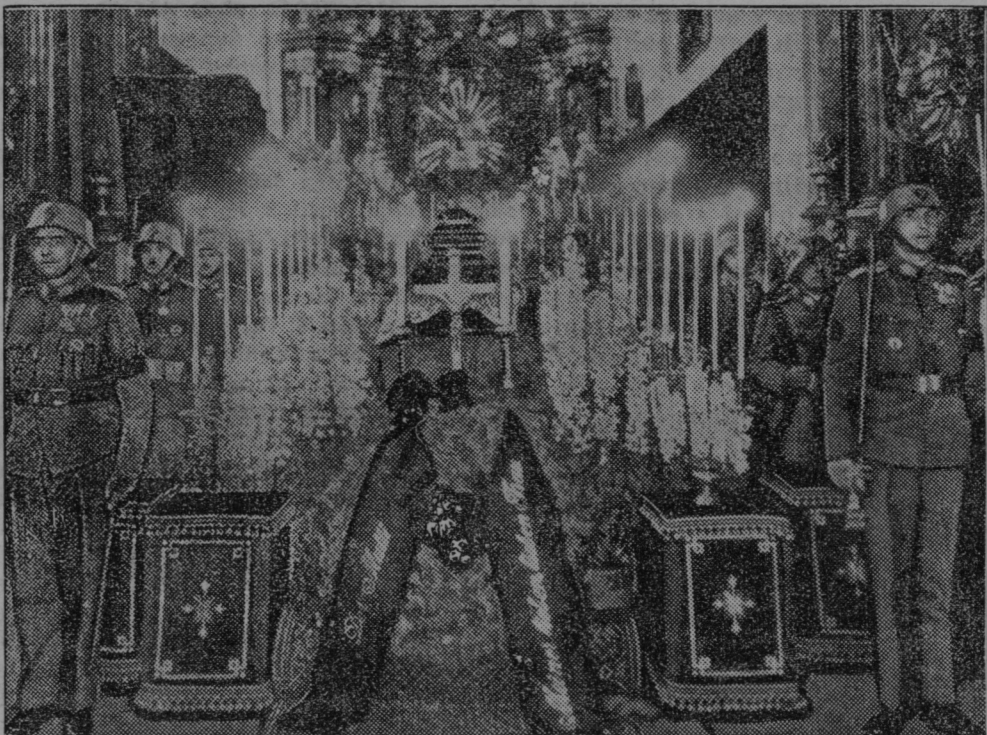
Narodne banke. Vlomitelec je odnesel raznih dragocenosti za 18.000 Din.

Smrtno se je zastupil iz samomorilnega namena bivši podporočnik Gorjanc z Jelovega pri Radečah.

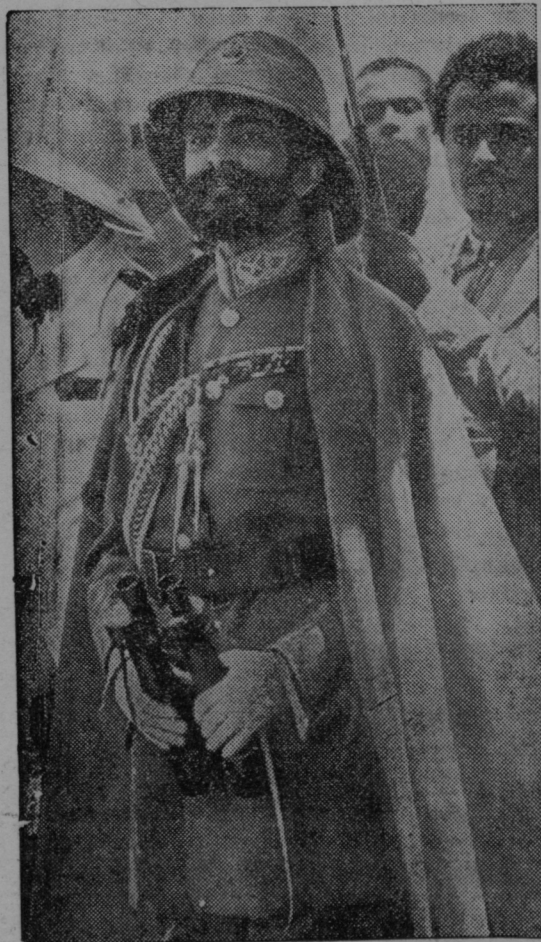
★

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor. Kakor znano, se bo vršil v Črensovcih 25. avgusta velik fantovski tabor, verska manifestacija, na katero so povabljeni fantje iz celega Prekmurja in Štajerske. Danes podajamo v glavnem spored te naše prireditve. V soboto, 24. avgusta zvečer bakljada po naših ulicah, po bakljadi zažgemo velik kres in nekaj zapojemo, nato pa gremo vsi na zelo lepo igro, ki jo uprizorijo na prostem. V nedeljo se fantje zbirajo ob 8 v Našem domu, odkoder grede ob 9 v procesiji v cerkev, kjer bo pridiga in sv. maša za fante. Med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Po sv. maši

Smrtno ponesrečena žena avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga na mrtvaškem odru.

Abesinski cesar v maršalski uniformi.

Nemiri na Irskem. V mestu Belfast je došlo do spopadov med katoličani in anglikanskimi protestanti. Slika nam predstavlja nastop policije proti izgrednikom.

bo zborovanje pred cerkvijo. Po zborovanju skupen obed v Našem domu. Popoldne večerice in ponovitev privlačne igre. Gostje lahko pridejo že v soboto zvečer, priprosto ležišče bo brezplačno na razpolago. Obed v nedeljo bo stal 3 Din. Pri sv. maši pojemo sledeče pesmi: 1. Blagoslovna: Glasno zapojmo (ljudsko petje); 2. Mašna: Oče večni (moški zbor); 3. Ti o Marija (ljudsko petje); 4. Usmiljeni Jezus (ljudsko petje); 5. Obhajilna: Pridi mili Jezus (moški zbor); 6. Zdrava, zemlje vse gospa (ljudsko petje). Pri zborovanju pa zapojemo: Morski zvezdi (moški zbor) in ob koncu: Povsod Boga po starem napevu. Pesmi za ljudsko petje so vzete iz »Cerkvene ljudske pesmarice« — Stanko Premrl. Pesmi za moški zbor smo razposlali, če kdo še želi, naj se oglasi. — Vsi na delo! Fantje, pokažimo, kaj smo! Udeležite se v velikem številu tega našega prvega fantovskega tabora. Tudi vi, naši tovariši v Slovenskih gorah, prihitite k nam in nam s tem pokažite razumevanje v naših težkih prilikah. Pripravite se na petje, da zapojemo, da se bodo zidovi tresli. Ne bojte se dolge poti, pridite peš, s kolesi in vozovi. Živela naša katoliška prosveta, živeli naši fantje! Na veselo svidenje!

Regulacija Mure. Že večkrat smo na tem mestu poročali glede vprašanja murske regulacije, ki je za naše ljudi v obmurskih krajih tako važna in celo življenjskega pomena. Ne rečemo sicer, da bi bila poplava Mure vedno usodna za kmetijstvo v obmurskih krajih, zlasti takrat ne, kadar nastopijo poplave v rednih letnih časih. Letos pa je nastopila poplava mnogo kasneje, že takrat, ko so bili travniki porasli z visoko travo in polja v najbujnejši rasti. Iz tega se jasno vidi, koliko škode lahko naredi murska voda. Zlasti se vidi tudi jasno, da je potrebna sistematična regulacija. Vsa mala regulacijska dela, ki so se dozdaj vršila od leta do leta, so bila le kakor kaplja v morje. To se sedaj vidi dovolj jasno. Mura v svoji besnosti trga kos za kosom od zemlje. Noben košček zemlje v bližini deroče vode ni več varen svojega obstoja. Zlasti zadnja leta se je besnost Murinih valov zelo povečala in škoda po travnikih in poljih je skoraj neprecenljiva. Škoda narašča od leta do leta na posevkih in zemlji, toda merodajni krogi ne čujejo klika po nujni odpomoči in ljudje gledajo z žalostjo

v srcu, kako jim voda odnaša lastnino. Ljudje prosijo, da se jim odpomore in zemlja zavaruje. Končno bi bil že skrajni čas, da se v tem oziru nekaj ukrene. Kmet se ne more braniti proti naravnemu elementu. In naš kmet, ki ljubi tako zelo svojo zemljo, postaja že nestrpen. Na več mestih so čisto v nevarnosti ob poplavi tudi hiše. Zato je nujno, da se končno, če se najdejo za manj nujna dela investicije, najdejo potrebne investicije za tako potrebno mursko regulacijo in tako začne z nujnimi deli za varstvo ogroženih obmurskih krajev. Sosednja Avstrija je delala v tem oziru zelo sistematično, ko je regulirala svoj levi breg. Pri nas smo pa pogrešali sistematične regulacije. Še to moramo pri tem pripomniti, da je sedaj voda v Muri padla na minimum in se voda iz poplavljenega ozemlja le prepočasi odteka, v stranskih rokavih se pa spreminja v blato. Tako so se začela ustvarjati močvirja in v njih se je že naselil komar, ki grozi z malarijo. Nujno je, da se ta močvirja brezpogojno odstranijo s temeljito regulacijo, sicer obstoji nevarnost, da se dozdaj zdravi kraji spremenijo v nezdrave. Zdravje ljudi in ohranitev dobre ter rodovitne zemlje pred uničenjem zahtevata to. Upamo, da naš klic ne bo ostal glas vpijočega v puščavi.

Črenšovci. Tudi letos bomo romali na Sladko goro. Lansko leto nas je bilo nad 60 in vsi so se vrnili zelo zadovoljni. Upamo, da nas bo letos veliko več, vabimo zlasti mladino, ki bo mogla vztrajati na dolgi poti. Otidemo v ne-

deljo, 11. avgusta zjutraj. Kje bomo pri sv. maši, objavimo v prihodnji številki.

Ižakovci. Dne 17. julija popoldne je šel 12 letni Kavašev fant s sosedo k Muri. Soseda je začela priti perilo, fant se je pa slek, da bi se kopal. Skočil je v vodo, toda voda je bila na tistem kraju precej globoka in deroča. Fant je izginil v valovih in ga ni bilo več na površje. Ribiči v bližini so brž opazili nesrečo in so začeli fanta takoj iskati. Šele čez čas se jim je posrečilo najti ga v vodi, toda bil je že mrtev. Žalostna smrt mladega fanta je vzbudila povsod mnogo sočutja. Žalostnim staršem naše iskreno sožalje!

Sobota. Premeščena sta bila iz Sobote pišarniška uradnika pri sodišču gg. Rode Karel in Bolka Ernest. G. Rode je bil premeščen v Maribor k okrajnemu sodišču, g. Bolka pa k okrajnemu sodišču v Celje. Oba gospoda sta si s svojim društvenim delom stekla veliko zaslug in sta bila splošno priljubljena. Želimo jima na novih službenih mestih obilo uspehov in zadovoljstva! — Naše kopališče, ki je bilo pred kratkim otvorjeno, je že doživelo svojo prvo senzacijo. Nekaj dni zaporedoma so nastajale tatvine v kabinah, zlasti v skupni kabini, toda nihče ni vedel za pravega tatu. Kopališka uprava je začela zasledovati tatove in imela je kmalu uspeh. Toda v veliko preseñenje to niso bili odrasli ljudje, kakor se je pričakovalo, temveč nekaj šoloobveznih otrok. Na občinskem uradu so fantičem temeljito izprašali vest; kajti zmanjkalo je v kabinah de-

Izredna zgodovina dedščine.

Amerikanec Hary Sloner je bil sin revnega pristaniškega delavca, ki se po 18 letih tudi ni dalje dokopal nego njegov oče. Ubijal ter garal je v njujorški lukii in povrh je še moral skrbeti za očeta, ki je bil dela nezmožen. Ko je dosegel 18 let, mu je umrl oče. Sin Hary se je javil k pomorščakom, kamor je bil tudi sprejet radi telesne krepkosti. Pri ameriški mornarici se mora vsak sprejeti obvezati, da bo služil najmanj pet let, kar je Hary storil z veseljem. Na dan pred nastopom službe ga je doletela vest odvetnika iz mesta Memphis, da mu je zapustil njegov umrli

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Dobre pol noči nista zatisnila zasnežena samotarja oči, ker so ju neprestano dramili kriki ter klici, lajež psov, vlačenje sani in lahno škripanje ter pokanje usnjatih šotorov. S posinom jutra je pokrivala plan ob robu gozda indijanska vas. Kože severnega jelena, razprte preko yličastih drogov, so tvorile šotorom podobna bivališča brez pravega vhoda. Pred šotori so plapolali ognji. Pozno v dan je pričelo pred novo naselbino nekaj življenja. Tropa otrok, revnih in zavutih v razcapane odeje ter kože, je strmela začudeno v Gruberja. Zagledal je njihove upadle, rujave obraze, lačne oči, gole noge in vrate, in posebno se je čudil pritlikavi rasti. Ko je pa odprl usta ter pričel govoriti, so se otročaji umaknili ter zopet postali. Poklical jih je ponovno in nato so se razbežali na vse strani vsi razven enega. Nemec je stopil v kočo in se vrnil s par koščeki sladkorja.

3

»Rumeni Messer-Indijanci«, je pojasnjeval Amerikanec. »Izstradano pleme! Sedaj bova nekaj doživela.«

Gruber je pokimal Indijančku, ki pa se ni ganil, stal kakor pribit, le njegove oči so strmele začudeno.

»Beli mož dober«, je rekel Lavison v indijanski.

Mladec se je predramil iz zamaknjenja ter se ozrl nazaj po tovariših, ki so se upali počasi bliže. Franc je vtaknil v usta košček sladkorja in pomolel enega Indijančku. Fantek je vzel ponudeno, porinil v usta in je pričel poln radosti plešati.

Krikal je nerazumljive besede tovarišem, ki so se vedno bolj bližali.

»Misli, da je dobil sladko sol«, je tolmačil Lavison. »Uboge pare še najbrž nikoli niso okusile sladkorja.«

Kar vsi Indijančki so obkrožili Franca. Kakor hitro so začeli lizati sladkor, so dvignili od veselja tolik hrušč, d. so približili izpod šotorov bojevniki in ženske.

narja in drugih vrednostnih predmetov. Ko so ljudje zvedeli za to reč, so bili zelo začudeni. Da so otroci kradli, pade krivda v prvi vrsti na starše in na pomanjkljivo vzgojo. Vse premalo se otroci vzgajajo v strahu božjem. Treba je dati otroku dobro versko vzgojo! Potem ne bo nikjer nobenih začudenj in nobenih presenečenj. — Neznani zlikovci so se lotili mladih brez ob kopaljski cesti in polomili nekaterim vrhove. To je bilo res zločinsko, ker so breze tvorile lep okras tej cesti, ki je eno najlepših sprehajališč, kar jih imamo v Soboti. Upamo, da se bo oblasti kmalu posrečilo izslediti zločince. — Javna borza dela, eksponitura v Soboti, je imela sledeče število delavcev na razpolago: dela je iskalo 1420 moških, od teh 1154 poljskih delavcev, 191 raznih obrtnikov, 74 težakov, 1 gradbeni tehnik. Ženskih oseb je iskalo dela 105, od teh 82 poljskih delavk, 21 služkinj, 1 kuharica- 1 uradnica. Vseh skupaj 1525. Delo je bilo na razpolago 3 hlapcem, 1 sobarici, 7 služkinjam, 6 vinogradniškimi delavcem in 1 gospodinji. Skupaj 18 ljudem.

Črensovci. Neizprosna smrt se je oglasila pri Kramarovich na Srednji Bistrici in pokosila mladega moža očeta Jožefa. Šest neprekrbljenih otrok je zaplakalo z mlado materjo. Zavratna bolezen jetika je iztrgala mladim otrokom skrbnega očeta. Pokojni je bil miren, dober človek in ugleden mož. Bil je član občinske uprave. Imel je veličasten pogreb, katerega so se udeležili vsi občinski odborniki s predsednikom na čelu in občinski uslužbenci. Žalostni, osirotehi družini naše iskreno sožalje, pokojnemu pa naj sveti večna luč! — Naglo je umrl 14letni fant, dijak I. razreda gimnazije v Soboti, Raduha Martin iz Črensovec. Kopal se je, malo ranih, zastrupil, dobil tetanus in v bolnišnici je podlegel v velikem trpljenju. Pokoj njegovi duši, domače pa naj tolaži Bog!

Lendava. Dne 14. julija se je otvorilo igrišče našega SK Lendava. Naš klub je še zelo mlad, vendar pa izgleda, da bo v kratkem času postal zelo dober. To je pokazala tudi tekma s ŠK Muro iz Soboti istega dne. Želimo našemu Benjaminu na zelenem polju obilo uspehov!

Turnišče. V nedeljo, 21. julija je bila pri nas slovesnost nove sv. maše, katero je daroval g. Ivan Kolenc iz Gumilic. Pridigal mu je o du-

hovniški časti brat, tajnik KA g. Franc Kolenc. Primicije so se med drugim udeležili gg. Greif, ptujski prošt, Slepec, častni kanonik, in drugi.

Bistrice. Pri gasilskih tekmah je zmagala — kakor znano — četa iz Gornje Bistrice, torej javna pohvala bi pripadala ti četi in ne kakim drugi, ki ni imela mogoče niti svojih cevi. Sicer je pa vseeno, dobri si bodite, saj ste

vsi v to poklicani, da bližnjemu pomagata. Niste zato gasilci, da bi vas kdo hvalil, temveč zato, da ste vedno pripravljeni priskočiti bližnjemu na pomoč.

Nastavljena sta za kaplana gg. novomašnika Škralan Janko v Gornjo Lendavo, Camplir Ivan pa k Sv. Juriju v Prekmurju. Obilo blaž goslova!

Katoliška mladina Poljske.

Med poljsko ljudstvo, ki je po ogromni večini globoko vdano katoliški veri in cerkvi, hočejo nekateri elementi zasejati ljujko verske brezbriznosti, mlačnosti in celo protivernosti. To so elementi, ki prihajajo iz svobodomiselnega meščanskega in socialističnega tabora. Torej isti pojav, ko pri nas. Na branik za verske svetinje poljskega naroda se je postavila v prvo vrsto katoliška mladina. V prvi polovici meseca julija je imela katoliška fantovska organizacija »Poljska mladina« svoj občni zbor v Poznanju, ki je imel veličasten potek. Prišlo je nad 2000 delegatov (odposlancev), ki so predstavljali 350.000 dejavnih članov, porazdeljenih na 807 društev. V organizaciji prevladuje kmečka mladina, je pa tudi zastopana obrtna in trgovska mladina, zlasti pa dijaki-vseučiliščniki. Značilnost delovanja te organizacije je, da sodeluje pri mladinskih društvih tudi več tisoč odraslih mož, ki tvorijo nekako zvezo med mladino in drugimi katoliškimi društvi. Med Poljaki torej ni glasilke: »Stari v zapeček«, marveč zelo modro geslo: »Stari med mladino!« Pospnemanja vredno tudi drugod, ker drugače preti mladinskemu pokretu nevarnost, da se ne dvigne kvišku, mar-

več gre nizdol! Organizacija poljske katoliške mladine razpolaga s 309 knjižnicami, ki imajo skupno 40.000 knjig. V okviru mladinske organizacije delujejo posebni odseki za sport, ki jih je 1018, in posebni odseki Rdečega križa, ki jih je skupno že 224. Na kongresu je bilo poudarjeno, da se ima Poljska zahvaliti tudi tej katoliški mladinski organizaciji, da razni kulturno-bojni poskusi niso imeli na Poljskem uspeha in da je bil Poljski prihranjen protikrščanski fašistični eksperiment. Želimo katoliški mladinski organizaciji bratske nam Poljske obilno uspeha, slovenski mladini pa kličemo: »Bodi ti poljska mladina v posnemo!«

Fantovski tabor na Brinjevi gori.

Živimo v mogočnem evharističnem in marijanskem gibanju. Svet čuti, da je v tej dobi notranjega pustošenja njegova rešitev Evharistija in Marija. V žarkih Evharistije in pod varstvom Marije se je vršil veličasten in med nami dosedaj edinstven evharistični kongres v Ljubljani.

V tem duhu se vrši danes delo med mladino in je posebno važno in hvaležno še med našimi fanti.

V načrtu so po vsej škofiji veliki fantovski tabori pod okriljem fantovske Katoliške akcije. Tako se vrši tudi za našo dekanijo Konjice veliki fantovski tabor pri Materi božji na Brinjevi gori, in sicer v nedeljo, 11. avgusta.

Namen in zato glavna misel tabora bo, kako pod najvišjimi vidiki Boga med nami in Marijo ohraniti odprto oko za prave večne in ze-

Nikdar do tedaj ni videl Nemeč tako pomilovanja vrednih Indijancev. Zaviti so bili v umazane odeje. Ni bilo videti ničesar drugega kakor črno naježene lase, lačne, volčje oči in v mokasline (indijansko obuvalo) obute noge. Zbrali so se na stezi pred kočjo, nekaj godrnjali, strmeli in čakali. Na postavah ni bilo opaziti nikakega dostojanstva, nobenega veselja, niti najmanjših znakov prijateljske naklonjenosti.

»Izstradani!« je zaklical Lavison.

»Priromali so do jezera, da bi poklicali na pomoč velikega duha, ki bi jim naj poslal črede severnih jelenov. Za nobeno ceno in pod nikakim pogojem jim ne smeva ponuditi prehrane; sicer nama bodo viseli skozi celo zimo na vratu. Je sicer neusmiljeno, a pomisli, da sva na skrajnem severu!«

Kljub raznim opominom preizkušnega lovca se ni mogel Franc ustavljati beračenju najbednejših otrok, ki so stradali v najbridkejšem pomenu besede. Ko se je uveril, da ne posedajo Indijanci niti pod šotori ničesar za pod zob, je povabil deco v kočjo in ji je skuhal velik lonec

juhe s prepečencem. Indijančki so se obnašali kakor divje mačke. Franc je moral poklicati na pomoč spremljevalca, da se niso izstradani domačini med seboj raztrgali. Po nasičenju sta jih moral lovca s silo napoditi iz bajte.

»Ta le prizor mi je bil nekaj povsem novega«, je rekel Nemeč. »Ubogi malčki!«

Tovariš je stresel v dvomih glavo.

Naslednji dan je stopil Gruber z rumenimi Messer-Indijanci v trgovske stike. Imel je seboj precejšnjo zalogo okraskov, odej, rokavic, zabojev s konzervami. Vso malenkostno ropotijo je bil vzal seboj radi medpotnega barantanja. Z malenkostmi je zvabil od Indijancev 12 črno-progastih, močnih indijanskih psov, dvoje dolgih sani s pasjo opremo vred ter nekaj parov snežnih čevljev. Z zaključkom za severne kraje dragocenega nakupa je bil zadovoljen. Med celo vožnjo proti skrajnemu severu mu ni uspelo, da bi si bil mogel oskrbeti neizogibno potrebno pasjo vprego.

»Zakaj jim nisi dal prehrane v presledkih?« ga je nahrulil po barantiji tovariš.

Štiriindvajset ur je zadostovalo in Nemcu

strie 200.000 dolarjev. Mornariška uprava, ki je zvedela o dedščini, je bila pripravljena, da srečnega dediča odpusti brez ovir. Proti pričakovanju vseh pa je Hary slovesno izjavil, da bo odslužil pri mornarici pet let in je sedaj najbogatejši mornar mornarice Združenih držav in je postal radi omenjene izjave mož, o katerem govori s ponosom ter navdušenjem vsa Amerika.

Zapustitelj dediščine in dedič izginita.

Švicarski kmet se je podal na daljše potovanje in je prepustil za čas odsotnosti vodstvo gospodarstva svojemu sinu. Ko se je vrnil, jo je bil popihal

meljske cilje in kako samega sebe usposobiti in pripraviti za božje blagodarje. Zato so na tabor vabljeni, in sicer nujno vabljeni vsi fantje konjiške dekanije in to prav vsi. Prijazno vabljeni so pa tudi fantje iz sosednjih župnij, oziroma dekanij.

Spored tabora je:

Udeleženci se zberejo do 9.30 pri Sv. Neži in se porazdelijo po skupinah župnij. Od Sv. Neže do cerkve M. B. na Brinjevi gori procesija z Najsvetejšim. Na Brinjevi gori pridiga in sv. maša. Po sv. opravi zapojejo vsi himno »Povsod Boga«. Nato zborovanje na prostem. Govorila bosta g. dr. Jože Jeraj (Vera v Evharistijo, temelj fantovske življenjske aktivnosti) in akademik g. Ludovik Gorenjak (Osnove katoliške fantovske izobrazbe). Nato še kratki in navduševalni govori fantov po skupinah župnij. Konča se zborovanje s himno »Kristus kralju«. Prenese se Najsvetejše iz cerkve in se zaključi tabor s petimi ljudskimi litanijami Matere božje z blagoslovom in zahvalno pesmijo.

Razen med sv. mašo ljudsko petje evharističnih in Marijinih pesmi.

Vsa prireditve naj se izvrši v globoki zbranosti. Nasvetovani so skupni prihodi in odhodi fantov iz posameznih župnij.

Sedaj pa je na vas, fantje, pa tudi na starših, da vzbudite za tabor vsesplošno zanimanje in se ga udeležite. Pridobivajte udeležence dan za dnem. Naj bo ta dan odmev evharističnega kongresa in naj bo prepoved številnih fantovskih vrst konjiške dekanije, ki so že ponovno pokazale, da imajo zmisel za dobro.

Prav posebno pa vabimo in prosimo vse, da molijo k ljubemu Bogu, da da temu fantovskemu dnevu in vsemu fantovskemu gibanju svoj blagoslov.

Fantovski praznik pri Sv. Jožefu nad Slovensko Bistrico! Fantje iz vseh župnij slovenjebistriške dekanije se bodo zbrali v nedeljo, 11. avgusta pri Sv. Jožefu nad Slov. Bistrico, da obnovijo v svojih dušah ogenj ljubezni do Boga in svete Cerkve ter položijo nove temelje nadaljnjemu prosvetnemu delu. Spored bo sledeči: Ob 9 zbor pri župni cerkvi v Slov. Bistrici, od koder grede udeleženci v sprevedu z godbo in zastavami na čelu k podružnici sv.

Jožefa. Ob 9.30 bo blagoslovitev prapora fantovske KA, pridiga in sv. maša stolnega kanonika g. dr. Ivana Žagarja. Po maši slavnostno zborovanje pred cerkvijo, na katerem bodo govorili gg.: dr. Jože Jeraj, akademik Ciril Zebot in zastopniki fantov. Fantje! Organizirani in neorganizirani, pridite, da pred vsem svetom izpovemo svojo vero in ljubezen do naših največjih svetinj!

Gornja Radgona. Tukajšnje godbeno društvo »Mura« proslavi v nedeljo, 11. avgusta 10 letni-

co društvenega obstoja. Ob 15 bo slavnostni koncert, na katerem sodelujejo godbeno društvo iz Ljutomera, Murske Sobote, Male Nedelje, Apač in Gornje Radgone. Vsako društvo proizvaja tri koncertne komade. Vsa proslava se bo prenašala po radiju Ljubljana. Godbo je ustanovil leta 1920 g. Jernej Wengust, ki je bil takrat načelnik gasilskega društva in je bila do leta 1925 gasilska godba. Leta 1925 pa se je ustanovilo samostojno godbeno društvo z imenom »Mura«, katero še danes marljivo deluje.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Še niso zvonovi ljube sv. Barbare vtihnili za blagim dijakom šestošolcem Dušanom Dernovšekom, že so zapeli žalostinko posestnici Simonič Julijani iz Zg. Korene, ki je umrla v 65. letu. Njena dobra dela in darovi ubogim in potrebnim glasom oporoke jo spremljajo pred večnega Sodnika, ki jo naj milo sodi po njenih dobrotah. Volila je za uboge šolarje, za dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabrlo na sedmini, in vsem otrokom, ki jim je bila botra in dobrotnica. Naj v Bogu počiva! »Slov. gospodar« ji je bil vodnik, učitelj in tolažnik vsa leta.

Sv. Barbara v Halozah — Gornja Radgona. Umrla je 22. julija v Gornji Radgoni posestnica Jožefa Strah, roj. Majcenovič, v župniji Sv. Barbara v Halozah; sestra posestnika in cerkvenega ključarja g. Antona Majcenovič pri Sv. Barbari. Zapustila je pet malih otročičev, najmlajši je star tri tedne, za katerega je žrtvovala pokojna mati tudi svoje življenje. Stara je bila šele 38 let. Njenega pogreba se je udeležilo veliko število ljudi, da so ji posodili zadnjo pot; čeprav ni bila gornjeradgonska vojakinja, vendar je bila pri ljudeh zelo priljubljena. Omenimo, da je pokojna iz ugledne hiše Strah, pri kateri je gospodinjila kratko dobo šele 15 let. Domači gospod župnik ji je pri odprtem grobu govoril ganljive besede, ki so navzoče ganile do solz. Pevci so za zadnje slovo zapeli dve pretresljivi pesmi. Bodi vsem

iskreno zahvaljeno! Možu in otrokom naše sožalje, pokojni mami pa raj in pokoj!

Vransko. V teku enega tedna je naša župnija izgubila dve mladi ženi-gospodinji, ki sta obe postali žrtvi svojega materinskega poklica. Dne 20. julija smo pokopali Marijo Gorican, roj. Florjan, p. d. Matičko v Selu, dne 25. julija pa je za vedno zatisnila oči Mihaela Farčnik, roj. Musi, p. d. Mežnarca v Stopniku. Prva je bila stara šele 35 let in zapuščala sedmero otrok, druga pa šele 27 let in je zapuščala dva otroka. Možema kakor tudi drugim žalujočim ostalim naše najgloblje sožalje! Naj počivata v miru!

Sv. Frančišek Ks. Spremili smo k večnemu počitku previtkarico Naranšek Marijo, katero je Gospod poklical k sebi v 92. letu starosti. Bila je najstarejša župljanka. Dolgih šest let je bila priklenjena na bolniško posteljo, z vse trpljenje je, udana v božjo voljo, mirno prenašala; bila je kljub dobri postrežbi prava mučenica. Bog bodi milostljiv njeni duši!

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

1. Zemljiška knjiga, 5 Din.
 2. Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
 3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
 4. Predpis: o cestah in prometu, 14 Din.
 5. Zakon o volitvah narodnih poslanec, 8 Din.
 6. O bolnišnicah in bolniških pristojb., 5 Din.
- Naročniki »Slovenskega gospodarja« plačajo samo polovico!

sin z doma z večjo vsoto. Jezen se je odpravil še na dan vrnitve oče z doma, da bi poiskal zapravljivega sina in se tudi on ni več vrnil. Nikdo ne zna, kaj se je zgodilo z očetom in sinom. Domačija v ozki dolini Alp je že 15 let brez gospodarja.

Čudna so pota,

po katerih pride človek do premoženja. Na izreden način se je povzpela do dediščine škot Viljem Solzel. Izsledil se je iz domovine v Južno Ameriko, da bi se mu tamkaj nasmehnila sreča, a jo je iskal zastopnik. Tri leta se je prebil s priložnostnim delom in s potepuštvo. Lepega dne sedi s svojim tovari-

dokazalo, kako prevdarna je bila Amerikančeva opazka. Ravno toliko časa so rabili nevedni divjaki, da so pojedli vsa od Franca kupljena živila, s katerimi bi bili izhajali z lahkoto več tednov. Drugi dan so že stali pot berači pred duri koč. Lavison je preklinjal, grozil s pestmi, a vedno znova so prihajali.

Dnevi so minuli. Celi čas, po dnevu in po noči, je motilo tišino enakomerno ter žalostno prepevanje, molitve in bobnanje k velikemu indijanskemu duhu.

Čred severnih jelenov le ni bilo. Krajši, bolj oblačni, temnejši so postajali dnevi. Živo srebro je padalo nižje — nižje . . . 40 stopinj mraza pod ničlo ni vznemirjalo Indijancev niti najmanj. Plesali so, dokler se niso zvrčali od onemoglosti, peli, dokler jim niso odrekla grla in razbijali po bobnih. Enkrat na dan je delil Nemeč med dečjad hrano kljub resnim svarilnim opominom Lavisona.

Lepega dne, ko je bil Amerikanec z doma, je uspelo več Indijancem, da so izsilili dohod do koč, kjer so divje kričali ter vpili tako obupno,

da je že bil Franc pripravljen, med nje razdeliti nekaj živeža, ko so se vrata na bajti odloputnila in se je vrnil Amerikanec.

Z enim pogledom je obvladal položaj. Spustil je vedro, katerega je držal, iz rok, odprl vrata na stečaj in se lotil dela. Radi izredno krepke postave je napravljval na Indijance mogočen utis. Vsak zamah njegove pesti je priletel liki udarec kovaškega kladiva, pognal je enega Indijanca ob steno, drugega v sneg, tretji je že bežal. Če je zagrabil dva, je otrekal njuni glavi eno ob drugo. Padali in cepali so kakor snopje po tleh. Na tleh ležeče je razmetal po snegu, kakor bi se igral z manjšimi vrečami. Tekom par minut je bil prostor pred bajto izpraznjen. Zaprl je vrata in porinil zapah.

Nemeč se je smejal in se zahvaljeval toplo nebu, ki mu je naklonilo tolikanj izrednega moča za spremljevalca.

Kmalu za tem se je podal na prosto, da bi prinesel drv in pregledoval po navadi površino jezera. Sonce je zgedalo blede in soparno. Nebo in sonce ter ravnina in jezero — vse je bilo siv,

Sv. Anton na Pohorju. Naj nam g. Škof od Sv. Antona v Slovenskih goricah ne zamerijo, če se tudi mi oglasimo v »Slov. gospodarju«, saj je naš Sv. Anton za 516 m višji od onega prleškega. Je romarska božja pot, izletniška točka v zdravem zraku, kakor so nedavno ugotovili gospodje, ki se na zrak razumejo. Sušo — in še prav občutno — tudi imamo, zato ne vemo, kaj bo pozimi. Pod cerkvijo je izvireček sicer dobre vode, a letos jo točimo le po kapljicah. Krvavo bi rabili cisterno, o kateri se že veliko govori in ugiba. Naj bodo mero-dajni krogi nekaki Mozesi, ki bodo energično udarili po blagajni — državni ali banovinski, to je nam vseeno —, da bo priteklo iz nje blagodejen dežek v podobi dinarjev. In hvaležni jim bomo mi, ki trpimo žejo, pa tudi izletnikov in romarjev bo več, ker jim bomo lahko postregli vsaj s svežo vodo, ker jim s čim drugim nimamo. Kdo je temu kriv? Kriza? Da, kriza pri tistih, ki jim manjka podjetnosti. — Novo gospodično učiteljico dobimo za nov razred v cerkveni hiši. Kajne, da napredujemo? Le mati-čne knjige mirujejo; prleški Antončani bi rekli: »Nega kšefta!« In od tega »nega kšefta« bi še morali plačati davek od čistih dohodkov? O luna, ne trkaj preveč sv. Birokracija! Se bo razpočil in kaj potem? In potem bo vso JNS — vrag vzal. Dober tek mu!

Ptuj. Socialdemokratska »Svoboda« je tudi v Ptujju imela svoja podučna zborovanja, katerih so se udeleževali ljudje iz mesta in okolice. Med njimi so bili tudi mladi, neskušeni fantje. Ne vemo vsega, kar se je na teh zborovanjih govorilo in sklepalo, a to vemo, da so nekateri s silno elastično čitali socialistične knjige, zanje agitirali in jih drugim posojali. Tudi to vemo, da so nekateri obiskovalci tistih zborovanj čisto prepojeni s komunističnim duhom. Zabavljajo čez naše razmere, Rusijo pa čez mero povečujejo. Ogrevajo se za skupna poslastva in kmetom naravnost svetujejo, da bi si tako pomagali. Kmetje se jim pa seveda smejejo. Svojo zemljo naj bi dali, da bi komunisti ž njo gospodarili, sami naj bi pa bili

sužnji-delavci kot na Ruskem? Zelo so neverni in s sovraštvom napolnjeni do vsega, kar je krščansko. Vse dobro vidijo samo v komunizmu, za vsako drugo besedo so nedostopni. To lahko potrdijo osebe, ki ž njimi občujejo. Iz tega je razvidno, da se je na tistih zborovanjih »Svobode« skrito gojil komunizem. Živijo Lenin! V Celju je izbruhnilo na dan, kar se je prej tajno gojilo. Zato je čisto prav, da je oblast razpustila socialistično Svobodo«. Na obiskovalce tistih zborovanj pa bo treba paziti, če bodo še dalje sejali Leninovo seme.

Ormož. Ljudje, ki sami spadajo na varno, so po naročilu od zgoraj navzdol organizirali »Pof« za Ormož in okolico. Sestavili so listo »Pofu« nevšečnih meščanov, ki naj bi bili poslani v koncentracijsko taborišče v Bosno ali Črno goro. Kar 18 mož, med temi hišni posestniki, uradniki, trgovci in obrtniki so bili na »kriminalni« listi označeni kot nasprotniki prejšnjega režima. Zakaj? Ves pošten Ormož se škandalizira nad tako predrznostjo »Pofa«! Dobro, da znamo, v kateri kovačnici se je koval ta satanski načrt, in tudi to znamo, kateri so bili kovači!

Krapje pri Ljutomeru. Prostovoljna gasilska četa Krapje priredi v nedeljo, 4. avgusta na Gornjem Krapju bogat srečolov z ljudsko veselico, godbo in razne zabave. Začetek ob treh popoldne. Vsi prijatelji gasilstva vljudno vabljeni! — Četa.

Sv. Francišek Ks. Pred kratkim se je poročil vzorni mladenič Zalesnik Franjo z Goličnik Vero, posestnico v Sv. Florjanu, župnija Gornji grad. Bil je vseskozi agilen in delaven član prosvetnega društva in Orla ter večleten cerkveni pevec. Ksaverjanska župnija ga bo težko pogrešala osobito sedaj, »ko dan se zaznava« in bo treba zopet vzeti v roke plug in rezati v celino, katero je v teku tužnih dni čez in čez prerasel plevel. Želimo Ti, dragi naš bojovnik, v novi domačiji obilo sreče in blagoslova božjega! — Evharištičnega kongresa v Ljubljani smo se tudi Ksaverjanci udeležili v častnem številu. To so bili zares dnevi, ki jih je pripravil Gospod in ki bodo ostali nepozabni. — Gospodarske razmere so kakor povsod tudi pri nas težke in vse komaj čaka na konec te neznosne krize. Vsi pa smo si oddahnili, da je vsaj konec zloglasnega re-

žima, ki je z bajoretom neprestano strašil našo župnijo in uklenjene preganjal naše poštene fante in dekleta, ki niso zakrivali drugega, kot da so zahtevali pravico in enakopravnost. Upamo, da bodo dobili prizadeti primerno zadoščenje, a krivci plačilo, ki jim gre, ne iz maščevanja, kar ni krščansko, ampak po pravici. Saj pošten človek zvečer še na vas ni smel, dočim so imele vso oblast razne bārabes, ki so počenjale vse mogoče in še ovajale poštene ljudi. Pof. omladinska fronta, ki se je pripravljala, bi bila res že davno potrebna, samo ne za nas, ampak za tiste prenapete nacionaliste, ki so pritirali s svojo »modro« politiko našo državo, katero so poprej do golega oskubili, na rob propada. Zahvaljujemo se novi vladi, da je otela, četudi ob 12. uri, kar se je še oteti dalo in obenem zaupamo, da bo šla pravično pot, da bomo res pravi bratje med seboj, ne pa eden gospodar, a ostali pastorki in samo molzne krave, nad katerimi šviga še bič. — Ksaverjanci! Kaj pa naš društveni dom? Mogoče bi se pa le dal zgraditi, samo malo dobre volje bi bilo treba in zavednosti! Res so časi težki, a tudi resni! In kje bi vi rajši videli svojo mladino: v društvenem domu, kjer se bo vzgajala v katoliškem duhu in kjer bo našla varno zavetje in pošteno družbo — ali pa v krčmi v slabi družbi, kjer se vzgajajo kvantachi in kričachi, katerim je vera in cerkev devet. briga? Odločili boste sami! Upamo, da bo zmogala trezna pamet in bomo še letos porosno zapeli: V trudu in znoju, a polnem radosti, dom mi gradimo v slavo in čast! Bog živi! ik.

Sladka gora. Vsi smo še pod vtisom veličastnih slovesnosti evharističnega kongresa v Ljubljani. Tisti, ki so bili tam, pripovedujejo o njih tistim, ki niso mogli na kongres. Gotovo je tako tudi drugod po Sloveniji. Duša človekova pač hrepeni po Bogu, hoče biti z njim združena, ker potrebuje Njegove pomoči in nujno rabi Marijine priprošnje. To plemenito hrepenenje pa je mogoče utešiti tudi na romarski božji poti, kakor je prav Sladka gora. Hitro se bližajo dnevi romanja, ki bo v dneh 12. do 14. avgusta. Kraj v gorskem zatišju je jako primeren, da se človek nekoliko odtegne svetnim skrbem in poskrbi za svojo dušo. Zadnja leta je žal število romarjev na Sladko goro zelo padlo. V pretekli dobi pa so

kasto. Gruberju se je dozdevalo, da vidi iz daljave nekaj, kar se giblje in je bolj črno nego sivkasto ozadje. Poklical je tovariša.

»Karibu«, je rekel takoj lovec, »prednja straža potujočih čred severnih jelenov. Le poslušni Indijance. Kako kriče: Aton! Aton!, kar pomeni severnega jelena. Neumneži so splašili čredo s peklenkim krikom in ne bodo okusili svežega mesa. Karibuji bodo ostali na ledu in nikdo jih ne more tamkaj napasti iz zasede.«

Par sekund je opazoval nemški tovariš jzero in obrežje z očmi prerijskega lovca, nato je stekel v kočuro in se vrnil z brzostrelno puško. Skozi množico stokajočih in vzdihujočih Indijancev je hitel k nizki, poševni nabrežni ograji. Zledenela snežena skorja ga je držala. Sivi oblak je bil oddaljen od brega približno 1000 m in se je premikal v južno-vzhodni smeri. Za slučaj, da bi jeleni vztrajali na tej poti, bi bili morali mimo dobre pol milje dalje in zgoraj ob jezeru. Lovec se je bližal z vso naglico cilju, ne da bi pustil čredo iz oči. Dokler so bili jeleni v polnem diru, tudi nisc mogli prepoznati, če se on pregiblje ali

je mirno stoječ predmet. Da bi pa ugotovili, zakaj da gre, so morali obstati in to okolščino je izrabil lovec v svoje dobro. Obstal je takoj na mestu liki visok štor. Ko so se spustili jeleni ponovno v tek, je tudi on bežal ter obstal, kakor hitro se je ustavila čreda. Kmalu je bil toliko blizu, da je razločil skakajoče glave. Kakor hitro je nameraval vodilni jelen, da bi zavrl tek, je že stal tudi lovec. Sprevidel je, da se da čreda prekaniti z lahkoto. V drzni gotovosti uspeha je prodiral naprej po ledu in je zmanjševal razdaljo, dokler ga ni ločilo od jelenjega rogovja samo še 200 m.

Pokleknil je. Le dobro sekundo je počival njegov pogled ter občudoval divjo in lepo sliko. Pomeril je v vodilnega jelena. Strel je odjeknil. Sivi orjak je še planil enkrat naprej in se zgrudil na tla. Po padcu prvega jelena je izbljuvala brzostrelna puška nekaj po deset krogel v sredino črede.

(Dalje sledi.)

šem ob bregu reke. Napravita si ogenj, da si skuhata skromno kosilo. Ko je hotel podkuriti bolj močno ogenj s kepo papirja, zagleda svoje ime v časopisu. Ko razgrne časnik, razbere, kako ga poziva advokat, da se naj zglasi v njegovi pisarni, kjer ga čaka dedščina 80.000 angleških funtov, katere mu je zapustil bogat sorodnik.

Strela

je nevarnejša v zimi nego poleti. Nevihte so po občem mnenju v zimskem času manj nevarne nego poletne. Udar strele pa učinkuje v zimi mnogo hujše ter strašnejše nego v vročini.

prihajale ogromne množice z vseh strani. Duše pa dandanes še bolj ko kdaj prej potrebujejo tolažbe in pomoči, zato bo gotovo letos prišlo več romarjev od blizu in daleč, seveda s pravim namenom, ki ga mora imeti romanje: skrb za dušo, na katero mnogi radi vsakdanjih skrbi pozabijo. Daljni romarji iz Prekmurja, Medžimurja in Slovenskih goric so ostali Materi božji na Sladki gori najbolj zvesti. Naj tudi letos pridejo, pa tudi oni iz sosednjih župnij so prijazno povabljeni, da pridejo v procesijah s svojimi dušnimi pastirji. Kolikor bo mogoče, bomo pripravili, da bodo našle duše miru in tolažbe, pa tudi utrujeno telo počitka in česar še potrebuje.

Svetina nad Celjem. Ožbaldska ali lepa nedelja se obhaja na Svetini v nedeljo, 4. avgusta. Številnim romarjem, ki tako radi prihajajo na prijazno Svetino, se naznanja, da bo prilika za sv. spoved že v soboto, 3. avgusta celi popoldan do večera. V nedeljo, 4. avgusta je prvo opravilo ob 6.30, pri katerem bo ganljiva slovesnost: sprejem Jezusovih ljubljencev, naših najmlajših šolarjev v Marijin vrtec, med mašo skupno sv. obhajilo Apostolstva mož in mladeničev. Pozno opravilo bo ob 10: pridiga, slovesna sv. maša in končno ob lepem vremenu znamenita teoforična procesija, ki je res nekaj edinstveno lepega na Svetini. Vsak romar, ki je že bil enkrat to nedeljo na Svetini, zatrjuje: moram se zopet pokloniti svetinski Materi božji, tam je res lepo in veselo!

Ljutomer. V nedeljo, 4. avgusta ob 16 nastopijo tukaj »Trboveljski slavčki«, ki so najboljši mladinski zbor v naši državi. Slavčki so odnesli povesod, doma in v inozemstvu, največja praznanja, posebno v Ljubljani, Zagrebu, Belgradu, na Dunaju, v Ljubi, Brnu itd. Letos še gredo tudi na glasbeni festival v Prago, kar pomeni, da nastopajo umetniško. Pridite vsi glasbo ljubeči meščani in okoličani! Cene običajne. Predprodaja vstopnic v trgovini Vilar. Natančneje na lepakih.

Ljutomer. Prememba posestev. Občinsko hišo ob Jeruzalemski cesti je kupil g. Ciril Zupé, cestni nadzornik. Štilar-Zemljicevo hišo pri ščavnškem mostu je kupil trgovec g. Vilar, Vršičevo hišo v Koroščevi ulici trgovec Sršen, posestvo in hišo pokojnega g. Petra Skuhale, župnika in prleškega pesnika, pa Zacherlovi.

Peter Rešetar rešetari.

Celjska obrtna razstava pod Marušičevim pokrovom. Takrat, ko so celjski obrtniki začeli pripravljati svojo razstavo, je bil Marušič še minister. Tako je lahko bil še pokrovitelj. Zdaj, ko pa se razstava vrši, pa je navaden umrljiv človek, ki je prišel iz Primorskega k nam. Sedaj seveda ne more biti pokrovitelj. Kvečjemu bi lahko obrtnikom postregel s kakim domačim pokrovom, izdelkom domače obrti, da bi se tako razstava vršila vsaj pod Marušičevim pokrovom. Vsem pa, ki za svoje lastne prireditve iščejo pokrovitelje, svetujemo, naj drugič na plakate dajo tiskati, da se prireditve vrši pod pokroviteljstvom ministra, ki bo takrat.

Dvoboj v Savinjski dolini. Zadnjič sta se v Rečici ob Savinji dva Mačkova poslanca spraskala: Dobovišek in Pevec. Dobovišek je Pevcu očital, zakaj je šel v parlamnet, Pevec pa ni vedel, da je bil Dobovišek tudi tri dni v Belgradu in je knofe štel: bi, ne bi, bi, ne bi... Zato je moral Pevec oditi. Ja, ja, poli-

tika je politika, petje pa petje, zato se naj pevec raje s petjem ukvarja!

Zakaj so Korošci izvolili Novačana? Zato, da so odrešili neodrešene brate v Korotanu, kjer je bil Novačan za konzula.

Odgovornost. »Jutro« pravi, da je Marušič odgovoren, »Glas naroda« piše, da je tudi g. Pirkmajer odgovoren. Mi pa pravimo, da sta oba odgovorna in vsi pod njima. Če pa kdo ni odgovornosti zmožen, ga je treba preklicati in dati pod kuratelo.

Jevtič ob slovesu. Jevtič se poslavlja iz javnega življenja. Njegove zadnje besede so bile: »In vendar je res, da imam večino naroda — četudi ne za sebe, pa proti sebi, večina je vendar le!« Zbogom!

Nerazumljiv notranji minister. Država ima notranjega ministra vendar za to, da jih not daje, sedanjí pa jih samo ven spušča. Nekdo, ki pa se na politiko ne razume dobro, je dejal, da to morda zaradi tega, da pripravlja prostor.

Javni shodi v ptujskem okraju. Peto-varju politična žilica ne da miru, zato je sklenil imeti tudi sedaj vsako nedeljo shod, kjer bo razlagal predvsem konjsko politiko, najprej o lipicancih, ki so znani iz našičke afere, pa tudi o izvozu naših domačih konj. Sedaj, ko ni več na konju, bodo njegovi shodi zelo zanimivi. Tudi se na shode ne bo več pripeljal z avtomobilom in spremstvom, ampak s konji.

Zakaj se o našički aferi tako malo piše? Našička afera razkriva, kako so znali nekateri plačkati državo. Toda afera je malenkostnega značaja, gre le za 36 milijonov in nekaj lipicanskih konj, da se ne spleča veliko o tem pisati.

Lotmerški poslanec Luka Čič še ni nič pokukal v naš okraj. Za nas se ne zanima, pač pa je stavil interpelacijo, da naj bo železnica dobro založena s trboveljskim premogom. Drugič pa naj gre za teboveljskega premogarskega poslanca! Trboveljskim delavcem privoščimo takega delavnega poslanca, da bi se jim kaj bolj godilo!

Čuden stvor. V Sloveniji je časopis, ki se imenuje »Večernik Jutra«, izhaja opoldne, zastopa pa stališče otrok teme. Pišejo ga v Mariboru, tiskajo v Ljubljani, čitajo pa menda nikjer veliko

Odplačilni načrt

po katerem bodo zadruga, včlanjene v imenovanih Zvezah (Zadružna zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, Zveza gospodarskih zadrug za Jugoslavijo v Ljubljani), izterjavale od dolžnikov-kmetov svoje terjatve, nastale pred 20. aprilom 1932.

Člen 1. Kdo se smatra za dolžnika-kmeta, je določeno v členu 2. uredbe o zaščiti kmetov z dne 3. avgusta 1934.

Člen 2. Zadruga računajo dolžnikom-kmetom od 1. januarja 1935 največ 6% obresti letno za nazaj. Le zadruga, ki imajo več ko 25% svoje obratne glavnice (to je vseh lastnih in tujih sredstev) izposojene od drugih denarnih zavodov, smejo računati dolžnikom-kmetom od 1. januarja 1935 dalje največ 7½% obresti na leto.

Člen 3. Dolžniki-kmetje morajo vsako leto

najkasneje do konca meseca novembra plačati obresti od dolžne glavnice po členu 2. tega odplačilnega načrta. Od dne dospelosti se računajo zamudne obresti v enaki izmeri.

Člen 4. Dolžna glavnica odplačujejo dolžniki-kmetje, izvzemši primer po členu 5., v 12 letih po naslednjem načrtu: v letu 1935 1%, v letu 1936 2%, v letu 1937 3%, v letu 1938 4%, v letu 1939 5%, v letu 1940 7%, v letu 1941 9%, v letu 1942 11%, v letu 1943 13% v letu 1944 14%, v letu 1945 15%, v letu 1946 16%. Kot dolžna glavnica se smatra stanje dolga, izračunjeno po členu 3., odstavek 5., uredbe z dne 3. avgusta 1934. Odplačilo na glavnico je plačati vsako leto najkasneje do 30. novembra.

Člen 5. Če dolžna glavnica pri zadrugi ne presega zneska Din 6000, odplačuje dolžnik zadrugi poleg vsakoletnih obresti letno najmanj četrtno dolžne glavnice, in sicer do konca novembra vsakega leta.

Člen 6. Če dolžnik ne plača obresti in odplačila na glavnico v teku treh mesecev po dospelosti, izgubi pravico do ugodnosti iz tega odplačilnega načrta.

Člen 7. Ako zadruga ugotovi, da dolžnik odtujuje ali obremenjuje ali pustoši svoje premoženje, tako, da bi iz tega nastala nevarnost za njeno terjatve, izgubi dolžnik pravico do ugodnosti iz tega odplačilnega načrta z dnem, ko je prejel od zadruga pismeno obvestilo o tem. Proti taki odločbi zadruga ima dolžnik v roku 15 dni od prejema obvestila pravico do pritožbe na pristojno revizijsko zvezo, ki odloča dokončno.

Člen 8. Obresti, ki bi jih bil moral plačati dolžnik do 15. decembra 1934, se smejo po prisilni poti izterjati po preteku 15 dni po objavi odplačilnega načrta v »Službenem listu k. banske uprave Dravske banovine«.

Člen 9. Predpisi uredbe o zaščiti kmetov z dne 3. avgusta 1934 se smiselno uporabljajo, kolikor ne nasprotujejo določilom tega odplačilnega načrta.

Na stotine kmetov išče vojni zaklad.

Leta 1812 je bil Napoleon na pobegu z veliko armado iz goreče Moskve. Za ruskim mestom Smolensk se je pretvoril umik čet v popoln nered ter bežanje brez vodstva. 500.000 mož broječa Napoleonova vojska, ki je prekoračila pred pol letom zmagovito reko Njemen, je cepala na umiku in žalostno umirala od glada in mraza. Ko so se približali ostanki armade mestoma Wilna in Kowno, je bilo skupaj še 25.000 mož. Umikali so se v popolnem neredu. Nekateri onemogle so pobrali tamošnji usmiljeni kmetje in so jih vzeli pod svoje strehe. Mnogo napoleonskih beguncev je ostalo na ruskih tleh in še danes je najti na Litvanskem precej potomcev Napoleonovih vojakov. Baš te je zagrabila v zadnjem času mrzlica vojnega zaklada nekdanje velike Napoleonove armade. Na stotine litvanskih kmetov orje ter koplje ob bregovih reke Njemen in išče zlatnike, katere je tamkaj nekje po stari pravljici in ustmenem izročilu zakopal ter skrnil v zemljo zakladnik cesarja Napoleona na pobegu pred Rusi. Po ljudskem pripovedovanju ni preostajalo blagajniku drugega, kakor da je zaupal vojno blagajno materi zemlji. Blagajnik ali vojni zakladnik je bil prepričan, da bo

korakal francoski cesar zopet kmalu preko Njemena na Rusko in radi tega bi bila zanj za primer ponovnega prodiranja malenkost, da bi prišlo zlato v zakopani blagajni v roke cesarske vojske.

Napoleon ni nikdar več videl Rusije in njegov zakladnik je vzel skrivnost o skriti blagajni s seboj v grob. O zakopani blagajni Napoleonove armade hočejo znati potomci na ruskih tleh ostalih beguncev nekaj več in trdijo z vso sigurnostjo o več mestih, ki bi naj prikrivala Napoleonove zlatnike.

V bližini kraja Kaunas je tako zvan Napoleonov grič. Ta grič so znosili cesarjevi vojaki skupaj s pomočjo jedilnih skodelic, katere so napolnili z zemljo in je na ta način nanešenega holmca opazoval Napoleon pohod armade preko Njemena.

V osrčju Napoleonovega grička čaka vstajenja zlati zaklad njegove nesrečne armade, trdijo eni. Strokovnjaki so zopet mnenja, da spadajo govorice o Napoleonovem holmu in o njegovi zlati vsebini v kraljestvo bajk.

Drugi iščejo skrite zlatnike francoske vojske po dolini ob Njemenu, ki se razprostira med tremi svetimi griči, ki so tvorili v starodavnih časih središče nekoga bogočastja.

Kopanja za zakladom se vršijo še na raznih drugih mestih, vendar so bila vsa tozadevna prizadevanja do sedaj brezuspešna.

Dijamant na potovanju.

Dijamant »Callinan«.

Dne 27. januarja 1905 je bil paznik prvega dijamantnega rudokopa v Transwaalu v južni Afriki na običajnem preglednem ali kontrolnem obhodu. Postal je pozoren na tajinstveno bleščanje iz prodca. Z žepnim nožem je pričel kopati in je izluščil iz peska dijamant, ki je še danes na celem svetu najtežji: 3025% karata. Kamen so krstili po ravnateljstvu dijamantne jame na ime »Callinan« in ga je kupila transvalska vlada za 200.000 angleških funtov. Vlada je podarila dijamant v nebrušenem stanju angleškemu kralju Edvardu VII. ki ga je pustil razrezati na več kosov.

Največji kos, in sicer 516 karatov, krasi žezlo angleške krone pod imenom »Zvezda iz Afrike«.

Neobdelani dijamant »Callinan« je kazal na zunanji strani pet razpoklin, vrhu tega je bil še po eni strani raven. Radi take zunanosti so sklepali strokovnjaki, da je celi »Callinan« samo del še večjega dijamanta in bi bilo treba ta manjkajoči del poiskati nekje v bližini prve najdbe.

Drugi največji dijamant.

Po omenjeni in razglašeni ugotovitvi se je začel 30 letni lov na še skriti del »Callinana«.

Jakob Jonker je bil star burski farmer. Celih 18 let se je pehal kot iskalec dijamantov za srečo. Ko je postal 62 let star, je hotel opustiti brezuspešni lov na dijamante in se je nameraval naseeliti na majhni kmetiji. Dne 16. januarja 1934 je izpral hud naliv njegovo dijamantno jamo, v kateri je brskal zamo-

rec. Ko je ponehal naliv, je zagledal črnc med peskom kakor kurje jajce velik dijamant, ki je bil seve last starega Jonkerja.

Drugi dan po najdbi je bil 726 karatni kamen prodan dijamantni družbi za 63.000 funtov. O tej najdbi trdijo, da bi naj bila drugi del zgoraj opisanega »Callinana« in je bila ponujena v Londonu za 140.000 funtov, vendar je ni nikdo kupil.

Ko je pa izjavil o dijamantu najznamenitejši poznavalec dijamantov H. W. Chapmon, da je najlepši od vseh dosejanih znanih dragocenih kamnov, je ponudil zanj njujorški draguljar Winston 150.000 funtov.

Američan hoče dijamant ohraniti v celoti; ker bo tehtal brušen 425 karatov, bo drugi največji na svetu. Dijamant so prepeljali iz Londona v Njujork v sirovem stanju, ker je na brušene dijamante v Ameriki zelo visoka carina.

Številne vrste živali na svetu.

Motil bi se, kdor bi mislil, da zemljo poznamo do zadnjega kotička. Če izvzamemo Evropo, je po vseh drugih delih sveta še vse polno velikih ozemelj, kamor še ni stopila človeška noga. Prav tako pa odkrivajo vedno nove vrste rastlin in živali, kar množi naše znanje o neizčrpnem bogastvu božje narave, zraven nas pa prepričuje, da nikdar ne bomo vedeli za vse.

Leta 1830 je znanost poznala 1200 vrst sesalcev; to število pa je do leta 1881 zraslo na 2300. Leta 1830 so poznali 3600 ptičjih vrst, leta 1881 pa že 11.000. Pri plazivcih je bilo znanih leta 1830 le 543 vrst, leta 1881 pa 3400. Čim manjša je žival, tem več vrst so med tem nانو odkrili. Število znanih vrst rib je zrastle v tem času od 3500 na 11.000, mehkužcev od 11.000 na 33.000, mahovnjakov od 40 na 120, lupinarjev od 1290 na 7500, stonog od 450 na 1300, žuželk od 49.100 na 220.150, iglokožcev od 230 na 12.043, črvov od 372 na 6070 itd. Leta 1840 so vsega skupaj poznali kakih 73.588 vrst, leta 1881 pa že 311.653.

Sodiijo, da so po letu 1881 vsako leto odkrili povprečno po 12.000 novih živalskih vrst. Tako bi leta 1909 poznali že 600.000 živalskih vrst. Sedaj pa je, kakor ugotavlja W. Horn, znanih 920.000 vrst živali. Med temi je največ vrst žuželk, namreč 750.000. Najbolj znane so vrste vretenčarjev: sesalcev je 7000 vrst, ptičev 20.000 vrst, rib pa 12.000 do 20 tisoč vrst. Krkonov je kakih 1300 do 1400 vrst, plazilcev pa kakih 4000. Poleg tega poznajo 100.000 vrst izumrlih živali raznih razredov.

Slepile bombe.

Francoska izumiteljica Kielhaus in Christmas sta izumila nov top, ki izstreljuje v višino z neko posebno svetilno snovjo napolnjene bombe. Ko se te bombe razpočijo, zažari njih polnilna snov s takšno silo, da za nekaj časa oslepi letalca. V tem času izgubi moč nad aparatom, ki trešči na tla in se seveda razbije.

Pri poskusih so doslej z uspehom upo-

rabljali majhne svetlobne sile, ki so na pr. zadostovale, da so družbo plesočih na neki kmetski veselici, v katere bližini so po pomoti oddali strel, vrgle deloma na tla, deloma jo pa tako oslepilo, da so ljudje stali dolgo časa kakor hipnotizirani.

Teoretično ni nobene meje, da bi učinkovitost teh žarkov povečali v poljubno mero. Treba bi bilo zgraditi samo primerne velike topove in bombe, da bi dosegli na pr. svetlobnost pet milijonov sveč. V praksi pa so seveda stroški za takšne priprave tudi tako ogromni, da bi se bržkone vsaka država premislila nabaviti si takšno orožje.

V bistvu je šlo za rešitev starega vprašanja, kako bi letalskim napadom vzeli učinkovitost z ozirom na to, da je še vedno dovolj redek primer, da se letalo z običajnim izstrelkom zadene in spravi na tla. Kielhaus in Christmas sta izpopolnila samo stari način, ki so ga tu pa tam z uspehom uporabljali v svetovni vojni. Tedanje svetilne bombe so s trenutno oslepitvijo letalca v resnici spravile kakšno letalo do tega, da je treščilo na tla, ne da bi ga naravnost zadele. Novi izum daje možnost, da se doseže isti učinek še sigurneje in ob večji razdalji eksplodirajoče bombe od letala. Vprašanje pa je samo to, v koliko bi takšne slepile metode imele kakšen pomen v naših dneh, ko so se letalci naučili krmariti svoje aparate tudi »na slepo«. Kolikor se da posneti iz poročil francoskih listov, slični snov, ki sta jo uporabila oba izumitelja, po načinu in svetlobni sili magneziju, zažaritev pa traja nekako stotinko sekunde, dočim oslepi človek, ki je to zažaritev videl, popolnoma za 3 do 4 minute.

Poslednje vesti.

Novice iz drugih držav.

Krog vladne krize na Holandskem. Holandska kraljica je poverila nalogo za sestavo nove vlade dosedanjemu ministrskemu predsedniku Colijnsu, in sicer z naročilom, da je lahko nova vlada iz neparlamentarnih osebnosti. Colijns bo izvršil v svoji vladi, ki je bila v kratki ostavki, le nekatere spremembe, sicer bo pa ostalo vse pri starem.

Sedmi mednarodni kongres komunistične internacionale (Kominterne) zboruje v Moskvi. Kongresa se udeležujejo tudi komunistični kolvodje iz inozemstva, kakor iz Francije, Nemčije in iz Španske. Kongres Kominterne je imenoval vodstvo ali generalštab svetovne revolucije. Tudi ta kongres je diktator Rusije Stalin tako pripravil, da ne bodo prišli njegovi nasprotniki na svoj račun.

Italija-Abesinija. Vrhovni poveljnik italijanskih čet proti Abesincem general de Bono je ustanovil izredno sodišče, ki bo sodilo vse prestopke po vojaškem zakoniku. To sodišče je imenovano radi prepogostih slučajev nepokorščine med italijanskim vojaštvom. Po poročilih iz Njujorka so se že vršili na italijansko-abesinski meji prvi spopadi, ker so se upali Italijani predaleč. Pri zadnjem spopadu je padlo 40 Italijanov in 20 Abesincev.

Ogromna škoda zaradi poplave Rumene reke na Kitajskem. Predsednik odbora za pomoč kitajskim poplavljenecem je izjavil na povrat-

Ku iz doline Rumene reke, da je zajela povodnj 350.000 ha zemlje. Škoda znaša 500 milijonov dolarjev in 10 milijonov ljudi je potrebnih najnujnejše podpore.

Domače novice.

Člani angleške kraljeve rodbine na naših tleh. V avgustu bo obiskal Jugoslavijo angleški prestolonaslednik princ Waleški. Pred njim pa pride v Slovenijo vojvoda Kentski s soprogo.

Zveza Maistrovih borcev v Mariboru vabi na svoj redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 11. avgusta ob 10 v mali dvorani Narodnega doma z navadnim dnevnim redom. Dostop samo s člansko legitimacijo in proti plačani članarini. Opozorjamo na ugodnost polovične vožnje na »Mariborski teden«.

Umeščenje novega škofa v Senju. V Senju je bil umeščen novi škof dr. Viktor Burič.

Kaplan utonil v Savi. V Savi je utonil zagorski g. kaplan Štular. Pogreb je bil v Zagorju zadnjega julija.

Požigalčeva roka na delu. Zadnjo nedeljo, 28. julija je požgala požigalčeva roka v Videžu v župniji Laporje v 22 ostrvih zloženo žito posestniku Korošču, p. d. Irglenu.

Trikrat so obiskali vlomilci, ki so že pod ključem, pri Sv. Martinu na Pohorju vilo mariborskega občinskega predstojnika g. dr. Fr. Lipolda. Odnegli so razno posteljnino, perilo, jedila itd.

Požarna nesreča pri mlatvi. Po Murskem polju opravljajo mlatev z velikimi mlatilnimi stroji, katere vozijo od hiše do hiše. Ob priliki mlatve v Radencih se je zgodila velika požarna nesreča pri posestniku Rožmanu. Iskra iz dimnika parnega stroja je padla na zloženo snopje in izbruhnil je ogenj, ki je uničil poleg raznega žita gospodarsko poslopje in mlatilnico, ki je bila izposojena iz Prekmurja. Zgoreli so tudi hlevi. Tri opečene svinje so morali zaklati, ena je zgorela. Drugo živino so rešili.

Roparski napad. V Pšenovem pri Besnici v okolici Kranja je bila z doma posestnica Frančiška Trebar. Ko se je vrnila, je naletela v svoji spalnici na vlomilca, ki ji je pobasal raznih kovancev za 2000 Din. Kmetica je hotela lopova zadržati, a ta jo je udaril s topim predmetom, da se je zgrudila nezavestna. Gre za nekega 24letnega hlapca, katerega zasledujejo orožniki.

Pametna odločitev. Poročali smo že na tem mestu, da se je soboški okraj priključil glede meščanskih šol okolišu v Lendavi. Že takrat smo opozorili na nedostatek, ki je nastal z odtegnitvijo soboškega okraja od ljutomerskega meščanskošolskega okoliša. Premnogim učencem bi se na ta način onemogočil radi ogromnih stroškov študij na meščanski šoli. Nismo proti meščanski šoli v Lendavi, celo zagovarjamo jo, vendar smo pa morali iz gospodarskih vidikov, v prvi vrsti radi železniške zveze, dvigniti glas, da se soboški okraj priključi okolišu v Ljutomeru. To vprašanje se je sedaj rešilo v splošno zadovoljstvo. Prosветno ministvo je z dnem 19. junijem 1935 odredilo, da se soboški okraj priključi okolišu meščanske šole v Ljutomeru. Učencem iz soboškega okraja, ki hočejo obiskovati meščansko šolo v Ljutomeru, ni treba delati posebne prošnje, ker spadajo že v ta šolski okoliš. To v vednost vsem učencem za meščansko šolo iz soboškega okraja.

Lažidetekтив na delu. Orožniki že dolgo zasledujejo tolovaja Franca Omerza iz Blance. Te dni se je priklatil v Artiče pri Brežicah 40 let star moški, ki je izjavil, da je detektiv iz Zagreba in mora napraviti pri posestniku

Francu Petanu v Sp. Pohanci hišno preiskavo, da najde sled za zgoraj omenjenim roparjem. Po hišni preiskavi je zginila z lažidetekтивom Petanova zlata ura z dvojnimi pokrovom. Pozneje so prepoznali v zagrebškem detektivu 44letnega Štefana Novaka iz Globokega, ki se je pa skrnil pred oblastjo.

Družinska žaloigra. Dne 27. julija so končali družinski prepirl med zakonskima Dragar v rudniku Bor v Srbiji z grozno žaloigro. Žena je prerezala možu z britvijo vrat, da je izkrcvavel in nato je skušala še sebe usmrtiti. Zaklani Dragar je doma iz Moravč na Kranjskem in je živel osem let s svojo ženo na Francoskem v rudniku. Po zgubi službe v Franciji sta se preselila Dragarjeva v borski rudnik, dva otroka sta pustila pri sorodnikih v kamniškem okraju. Krvavo dejanje je zagrešila žena iz ljubosumnosti.

Prireditve in dopisi.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Naša župnija bo priredila v nedeljo, 4. avgusta ob 6 popoldne pri slavni cerkvi svetih Treh Kraljev veliko prireditev v okviru narodnega dne, ki ga bo proslavila. Nad sto igralcev bo nastopilo v novi Petančičevi dramatisaciji »Miklove Zale«, ki so jo igralci v Laporju priredili 21. julija pred več kot 2000 gledalci. Naši prireditvi pa bo dajalo edinstven značaj dejstvo, da bo uprizoritev zvečer. Kresovi bodo žareli v noč, kakor pred stoletji, ko so našim pradedom naznanjali resničen prihod sovražnika Turka. Turška vojska bo pridrvela na konjih in baklje bodo svetile v noč. Jokanje in stokanje krščanske raje, ko jo bodo gnali v sužnost, bo pretresljivo odjekalo v temo. Trudimo se vsi, da bo prireditev popolna. Obleke homo dobili iz narodnega gledališča. Na to prireditev vabimo vse, ki jih zanima naš preprost in naraven način igranja. Igralci iz vseh fara, pridite v skupinah — 4. avgust bo naš tabor! Prireditev bo končana ob 10, tako, da bomo le malo spanja izgubili. Izlet v mesečni noči bo prijeten za vsakogar. To lahko rečemo, da bo ta prireditev nekaj takega, česar Slovenske gorice še niso videle! Žal ne bo nikomur, kdor bo prišel pogledat!

Fram. V Koprivniku je 23. julija umrl posestnik in gostilničar Jožef Koren, 85 let star. Vzlednega in značajnega moža, ki je bil svoj čas mnogo let župan v Rančah in pozneje v Loki, je na zadnji poti spremilo mnogo občinstva. Zvest katoliškim načelom je bil vedno naročnik le dobrih knjig in listov. Potrži družini, ki žaluje za nepozabnim očetom, naše sožalje, njemu pa daj Bog večni mir!

Fram. Praznovanje farne patrone sv. Ane se je vnašilo v petek in v nedeljo prav slovesno; saj bo ravno letos poteklo 150 let, kar je bila ustanovljena naša župnija. Poleg č. gg. sosedov in msgr. g. dekaņa je prišel letos tudi mil. g. kanonik dr. Ivan Žagar, ki je v nedeljo pridigoval ter imel slovesno sv. mašo s procesijo. Žal, da je gasilska četa kakor pred dvema leti iz Hotinje vasi, letos pa iz Sp. Polskave, ravno med procesijo z Najsvetejšim, ki se je vršila okoli cerkve, začela v bližini cerkve z godbo vabiti ljudi na svojo tombolo ter tako motila vernike. Težko bi pač našli še kje tak primer brezobzirnosti. V bodoče bomo prisiljeni klicati na pomoč oblasti, da nastopijo proti tistim, ki bi ob takih prilikah morali skrbeti za red, ne pa motiti božjo službo.

Gg. organistom slovenjebistriške dekanije! Tovariši! Kakor že veste, se bo vršil v Slov. Bistrici pri podružnici sv. Jožefa 11. avgusta fantovski tabor Katoliške akcije za vso dekanijo. Da bo ta fantovski praznik veličastnejše uspel, vas vljudno vabim, da mi prihitite ta

dan s svojimi moškimi zbori na pomoč. Žrtvujte se! Vsakemu posebej hočem v primeru potrebe pomoč vrniti. Ker so pesmi same lahke, pritegnite tudi druge fante, ki niso stalni cerkveni pevci. Tako, da bo nastopilo vsaj 150 moških pevcev. Kor je dovolj velik. — Grögl, organist.

Mozirje. Presenečenje. V nedeljo zjutraj so nas presenetili veliki plakati mozirske Katoliške akcije, ki nam pravijo, da bo v dneh 3., 4., 10. in 11. avgusta, vsakikrat ob osmih zvečer, videti za župnijsko cerkvijo v Mozirju igro o trpljenju našega Odrešenika pod imenom »Naše odrešenje«. Kakor smo zvedeli, je prireditev v rokah igralcev, ki so se lansko leto postavili s »Slehnikom«. Zato opozorjamo in vabimo vse iz bližnje in daljne okolice, da ne zamude predstave, ki bo gotovo vsakega zadovoljila.

Št. Peter pri Mariboru. Naš rojak č. g. Marko Kranjc je praznoval 25 letnico mašništva. Naše voščilo je, da mu dobrotni Bog da dočakati še zlatomašniški jubilej. — Neka navidezno svojčas vplivna oseba se je ob razpustu prosvetnega društva izrazila, da »dokler bom jaz župan in dokler bom jaz pri Št. Petru, ne bo nikoli več vašega prosvetnega društva«. Pa je le prišlo drugače. Človek obrača, Bog pa obrne. — Na Jakobovo je obhajal naš ugledni župljan g. Sande Jakob 60 letnico življenja. V zdravju in zadovoljnosti naj mu bo usojeno v krogu svoje družine preživeti še več desetletij.

MALA OZNANILA

Cenik malih oglasov.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Malo oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Poštene hlapca išče viničar Kečbič Simon, Malečnik 27, Sv. Peter pri Mariboru. 753

Prodaj posestvo v bližini Poljčan. Nova stanovanjska hiša s štirimi sobami, vežo in kuhinjo, pod hišo obokana klet, z velikim gospodarskim poslopjem, 16 juh skupnega zemljišča pri hiši. Cena 75.000 Din. potrebnih 40.000 Din. 752

Proda se posestvo 4 orale, zelo sadovno, hiša z opeko krita, 5 minut od javne ceste in šole, lahko se stalno redi krava, za vsoto 22.000 dinarjev. Zorko Anton, Podvin 17, p. Laško. 753

V »Novi starinarni«, Koroška cesta 3, dobite o priliki »Mariborskega tedna« kakor vsak dan veliko zalogo ostankov: žameta, tiskovine, belo platno za perilo in rjuhe, delena, cajga, oxforda, volneno blago, blago za moške obleke, lepe žepne robce, naglavne rute, predpasnike, moške, ženske in otroške čevlje, nogavice, moške srajce, flanela meter od 3.50 Din, barhent ter pohištvo. 755

Proda se moški šivalni stroj. Mayer, Smetanova ulica 46. 757

Proda se v »Novi starinarni«, Koroška cesta 3: sobna kredenca, trdi les, z marmorjem 450 dinarjev, kompletna moderna jedilnica 2800 dinarjev, usnjati stoli, mize, postelje, omare. 756

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Pa si prejle rekel, da se ti zdi moj obraz znan —.«

»Morebiti sem te kje kedaj videl —. Toda — ali sem radi teža že kar tisti, ki ga iščeš?»

Tudi tale fant se moti! Mogoče, da je človek, ki govori o njem, isti, ki ga misliš tudi ti —. Vaju pa ne poznam in —.«

Umolknil je, na obraz mu je legla napetost, kot da razmišlja ali prisluškuje, pa koj je napetost spet izginila in malomarno je nadaljeval:

— in vaju še nikdar nisem videl.

Sodite me, pa dokažite mi mojo krivdo! In če me obsodite, ker sem slučajno nekomu podoben, ste čisto navadni moralci! In takega umora vsaj Old Firehand ne bo dopustil! V njegovo varstvo se izročam!»

Nihče se ni zmenil za njegov nenadni molk, celo previdni Old Firehand ne. In vendar se je zgodilo nekaj, kar je usodno spremenilo ves položaj.

Cornel je ležal med ujetniki, ko pa se je zbrala jury, so ga zavlekli bliže k ognju, na tisto stran, kjer so ležala mrtva trupla. Vrgli so ga na tla in priletel je z glavo na truplo enega svojih tovarišev. Ko ga je Blenter zravnal in zgrabil za lase, se je truplo zavalilo za njim, kar se nikomur ni zdelo sumljivo, ker je svet nekoliko visel k reki. Obležalo je trdo ob njem in v senci njegovega hrpta.

Pa tisti tramp ni bil mrtev, niti ranjen ni bil. Eden tistih je bil, ki jih je Old Firehand pobil s kopitom, kri postreljenih tovarišev ga je obrizgala, mislili so, da je smrtno ranjen in da je že izdihnil, pa je bil le nezavesten. Ko se je prebudil in odprl oči, je videl, da leži med mrtvimi, obenem pa je ugotovil, da niti ranjen ni.

V hipu je razumel ugodni položaj, najrajši bi bil planil in zbežal. Toda v reko se mu ni ljubilo skočiti, na gozdnem robu pa so stale straže. Sklenil je, da počaka na boljšo priliko, in skril nož v rokav, da bi imel vsaj eno orožje, če bi se bilo treba braniti. Kmalu nato je pristopil Blenter, ga obračal, zasodil, da je mrtev, mu izpraznil žepe in pobral orožje, noža v rokavu pa ni našel, in ga zavlekel med mrtve tovariše na drugo stran ognja.

Nepremično je obležal pa izza polodprtih vek pozorno opazoval tabor in poslušal. Sodili in obsodili so tovariše, pa privlekli cornela in ga vrgli poleg njega na tla, glava mu je obležala na njegovem truplu. Prišlo mu je na misel, da bi rešil tudi vodjo. Ko ga je Blenter zravnal, se je zavalil za njim.

Cornel je imel roke zvezane na hrbtu, kar je bilo za trampove nakane jako priročno. Ko je ugovarjal in se rogal Blenterju in Old Firehandu, je skrivaj izvlekel nož in mu previdno prerezal vezi pa mu porinil ročaj med prste, da bi si v danem trenutku še sam prerezal vezi na nogah in zbežal z njim vred.

Cornel je občutil rahli dotik njegove roke, občutil tudi, da mu je rezal vezi, in prijel za nož. Tistikrat je bilo, ko je umolknil, osupnil je in ugibal, kdo bi bil za njegovim hrptom, pa se brž potajil in spet govoril. Nihče ni opazil, kaj se je zgodilo.

Na njegove izzivalne besede mu je Old Firehand resno povedal:

»Kjer imam jaz besedo, se krivičen umor ne bo zgodil, na to se zanesi! Toda prav takó se tudi ne zanašaj na svoje rdeče lase! Lahko da si si jih po-barval!»

Cornel se je rezal.

»Oho —! Lasje, ki še rastejo, se ne dajo po-barvati!»

Iz njegovega glasu je donela samozavest, ves drugačen je bil ko malo prej. Žal se Old Firehand ni zmenil za čudno spremembo.

»O pač!« je pokimal pomenljivo,

»S čim neki?»

»Ne boš se dolgo več smejal!« je dejal Old Firehand mirno. »Druge si prevaril, mene pa ne boš!«

Pobral je usnjat mošnjček, ki so ga našli za njegovim pasom, in ga odprl.

»Že prejle sem ga pregledoval,« je dejal, »in našel v njem to in ono, nisem vedel, čemu ti služi, zdi se mi pa, da bom kmalu uganil.«

Vzel je iz mošnje zamašeno stekleničico, drobno pilo in košček lesa, ki se ga je še držala skorja, pomolil te reči rdečemu trampu pod nos in ga vprašal:

»Čemu nosiš tole s seboj?»

Cornel je prebledel, pa le odgovoril precej samozavestno:

»Kako čudo! Veliki Old Firehand se zanima za take otročje malenkosti —! Kdo bi si bil mislil —!

V stekleničici je zdravilo, tako pilo rabi vsak westman in tisti košček lesa je slučajno zašel v mošnjo. Ste zadovoljni, sir?»

Porogljivo, pa obenem plašno in skrbeče ga je gledal.

Old Firehand pa je resno in s poudarkom pravil:

»Da, zadovoljen sem! Pa niso me zadovoljile tvoje besede, ampak moje sklepanje.

Tramp ne potrebuje take drobne pile, večja bi mu morebiti koristila. V tejle stekleničici ni zdravilo, ostružki so v njej, namočeni v špirit, in tale les je košček veje od koprivca. Dobro mi je znano, da na špirit nastavljeni ostružki koprivca pobarvajo rdeče tudi najtemnejše lase.

No, kaj praviš k temu —?»

»Da od vse te učene razlage ne razumem niti besede!« je dejal cornel in zadrega je donela iz njegovih besed. »Bi le rad poznal človeka, ki si bo črne lase rdeče pobarval! Reči bi moral o njem, da si je popolnoma pokvaril okus!«

»Okus je, vsaj v našem slučaju, čisto postranska zadeva, poglaviten je namen! Črnolasi zločinec, ki ga zasledujejo, si bo prav rad pobarval lase rdeče, če si s tem pokvarjenim okusom, kakor praviš, reši življenje.

Prepričan sem, da si ti tisti, ki ga išče Blenter in menda tudi Droll, in si bom zarana zelo natančno ogledal tvojo glavo in tvoje rdeče lase. Nocoj je pretemno.«

Oglasil se je pa Fred in ponudil:

»Tako dolgo ni treba čakati! Še po nečem drugem ga bomo spoznali. Pravkar sem se spomnil. Ko me je vrgel ob tla tistikrat in me suval z nogo, sem se branil in mu zabodel nož v bedro, prebodel sem mu bedro in nož je obtičal v mesu.

Naj pokaže bedro! Ako je pravi, se morata še danes videti obe brazgotini na njem!«

Cornelu so se zablinkale oči. Nič mu ni bilo ljubše, ko da bi mu slekli ali pa vsaj podvihnil hlače, — sneti bi mu morali tudi vezi z nog in mu sami ponuditi priliko za beg, da je ugodnejše najti ni mogel.

Brž je odgovoril:

»Dobro, moj bistrourni fantek! Prepričal se boš, kako se motiš!

Le to bi rad vedel, kako naj pokažem golo bedro, ko pa ste mi povili hlače z vrvjo! Sam si ne morem sneti vezi, ker imam zvezane roke. Se boš moral že ti potruditi, če res želiš videti tiste namišljene brazgotine!«

Fred je pokleknil k ujetniku in odvezoval vrv. Ko pa je mislil podvihnil hlačnico, ga je tramp sunil, da je odletel. Hip pozneje je planil cornel na noge.

»Zbogom, gospodje! In na svidenje!«

Takó je kriknil, visoko zavihtel nož pa skočil med dvema rafterjema po jasi in proti gozdu.

Ko okameneli so stali, vsi iznenadeni nad nepričakovanim begom, nobeden ni zinil.

Le Old Firehand in Droll sta se v hipu zavedla. Old Firehand je skočil kar čez ogenj za beguncem, da bi ga brž prijel. — na ie zadel na nepričakovano ovira.

(Dalje sledi.)

Belgrajčan dviga od ruskih beguncev zakopane zaklade.

Mnogo Rusov, ki so po zmagi boljševiške revolucije zbežali iz Rusije, je zakopalo pred pobegom dragocenosti v trdnem upanju, da se bodo vrnili čez nekaj let in dvignili sami skrite zaklade. Ta up se jim ni izpolnil. V sedanjem položaju je za te begunce samo en izhod, da rešijo vsaj del zakladov: poslati morajo v Rusijo posredovalca, kateri zanje dvigne zakopane dragocenosti. Seveda odpade na prvotne lastnike le neznamenat del. Sovjetska država zahteva zase 75% vseh na ruskih tleh najdenih vrednosti, med tem ko pripade najditelju 25%. V Parizu ilustrovana Rusija« poroča, da živi mož, ki se bavi poklicno z dviganjem zakopanih ruskih zakladov. Gre za Belgrajčana Milana Markoviča, ki je bival v Rusiji že pred vojno in ima med ruskimi begunci mnogo znancev. Izseljenci mu izročijo natančne načrte, kje ravno se nahajajo zakladi pod zemljo. S temi načrti se vozi Markovič v Rusijo in odkriva pred leti zemlji zaupano. Od 25%, katere mu prepustijo sovjeti od dvignjenega, obdrži en del zase, drugi pripade lastnikom. Pri iskanju zakopanih zakladov je doživel Markovič marsikaj zanimivega. Kljub načrtom je tolikokrat največja težava, zadeti na pravo mesto. Mnogo zakopanih dragocenosti je bilo izkopanih od nepoklicanih. Vsekakor ji pa posel stikanja za skritimi zakladi za Markoviča dobičkanosen, sicer se ne bi ukvarjal s tem opravilom že leta in leta.

Budistične redovnice — katolikinke.

Katoličanke so postale prednica in tri redovnice v budističnem samostanu v Hunani. Posvetile so se mislionskemu delu.

Ivan Kacin, tvornica orgel in harmonijev, Domžale-Ljubljana, dobavlja harmonije od 2200 Din za pevska društva, šole in cerkve. Pianini od 10.000 Din. Zahtevajte cenik! 736

Mošna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 618

Na prodaj hiša v trgu Rogatec, pojasnila daje Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju. V ponudbi je navesti način plačila, kot plačilo se sprejmejo hranilne knjižice pupilarnih zavodov. 705

Prodaj posestvo 23 oralov. Naslov v upravi. 737

Sprejem vajenca. Prednost imajo oni, kateri so se že učili. Krajnc Franc, mesar, Sv. Rupert 8, p. Sv. Lenart v Slov. goricah. 738

Iščem posojilo 10 do 15 tisoč dinarjev. Velja hranilna knjižica. Vrnem vsako leto 5000 D. Obresti posebej. Vknjižba na prvo mesto na vinogradno posestvo. Popolnoma varno. Ponudbe na »Slovenskega gospodarja«, Maribor. 739

Mesarskega vajenca sprejme Karel Wergles, Rače. 741

Prodaj ovce lepe koroške pasmi. Grušovnik Franc, Boč 26, Selnica ob Dravi. 743

Trgovskega učenca sprejme trgovina z mešaninam blagom v mestu. Fant mora imeti posebno veselje do trgovine, mora biti zdrav, živahen in bistroumen, lepega vedenja, naj ima lepo pisavo, biti mora dober in hiter računar, s primerno šolsko izobrazbo. Zaželjeno je znanje nemščine. Nerazvajeni sinovi trgovcev imajo prednost. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod »Marljiv« 350-744.

Sedarskega pomočnika sprejme takoj v delo, pri prosti vsi oskrbi, Fran Repič, sodar, Ljubljana.

Učenko sprejemem takoj. Farazin Lojzika, šivilja, Sv. Marjeta ob Pesnici. 748

Posestvo 17 oralov prodam. Sv. Marjeta ob Pesnici št. 56. 745

Nova hiša z nekaj zemlje v bližini mesta Celja naprodaj. Cena 27.000 Din. Vanovšek, Lastni dom 18, pri Čestnovi tovarni, Celje. 750

Hlapec, pošten, neoženjen, ki ima veselje do kmečkega dela in je vajej konj, se išče za župnišče Razbor pri Slovenjgradu. Nastop takoj. Plača po dogovoru. 749

Rednjeveliko posestvo, v bližini Maribora, se proda. Naslov v upravi »Slovenskega gospodarja«. 746

Javna zahvala. Podpisani se zahvaljujem »Vzajemni« in »Zedinjeni« zavarovalnici za izplačilo za telesno nezgodni primer ter obe vsakomur najbolj priporočam. Franjo Pungartnik, Ribnica na Pohorju, 29. maja 1935. 751

Pletene jopice
po 24 Din
v TRPINOVEM BAZARU.

Važno za hišne posestnike in cerkveno-konkurenčne odbore.

Vse strelovodne naprave Vam preizkusi ter eventuelne napake popravi po konkurenčni ceni z 10letno pismono garancijo

ANTON ROMIH

splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni oddelek za napeljevanje in preizkušnje strelovodov v MARIBORU, brzojav: Romih, klepar, Maribor.

Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. — Priporočam se tudi za vsa druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi vedno najnovejše knjige:

Uloga Drago: Crawl prsno in hrbtno plavanje, Din 10.—

Dravska banovina Jugoslavija (album z naših gora), Din 30.—, na boljšem papirju Din 40.—

Undset Sigrid? Kristina Lavransova hči, katere III. del je pravkar izšel, broš. Din 85.—, vez. Din 95.—

Trsni izbor in vinski tipi za dravsko banovino, broš. Din 3.—

Naš kruh, evharistična izpoved inteligence, kart. Din 12.—

Presveti zakrament, premišljevanja o Gospodovi pričujočnosti v presvetem Rešnjem Telesu, broš. Din 16.—

Kalinšek: Slovenska kuharica, najnovejša izdaja vez. Din 160.—

Humek: Sadje v gospodinjstvu, kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konzerviranju sadja in zelenjadi, broš. Din 42.—

Milčinski: Humoreske in groteske, broš. Din 45.—, vez. Din 60.—

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pisemni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

IV. mariborski teden

3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. - Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, umetniška, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična i. t. d.

3. do 4. avgusta mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 701

9. do 11. avgusta plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnicah od 1. do 15. avgusta 1935.

Kupujte pri naših insercentih!

Manufakturna in modna trgovina, industrija odej in perila
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.
Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštena mera, nizke cene — za to Vam jamči dober glas trgovine. 640

**Vsi, ki potujete,
 ne pozabite na
 novi vozni red!**

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
 Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih
 obrestnje najbolj.
 Denar je pri njej naložen po-
 polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.